

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

12 oktober 2007

WETSVOORSTEL

**tot wijziging van de wet van 21 maart 1991
betreffende de hervorming van sommige
economische overheidsbedrijven**

(ingediend door de heer Christian Brotcorne)

INHOUD

1. Samenvatting	3
2. Toelichting	4
3. Wetsvoorstel	13
4. Bijlage	18

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

12 octobre 2007

PROPOSITION DE LOI

**modifiant la loi du 21 mars 1991
portant réforme de certaines entreprises
publiques économiques**

(déposée par M. Christian Brotcorne)

SOMMAIRE

1. Résumé	3
2. Développements	4
3. Proposition de loi	13
4. Annexe	18

<i>cdH</i>	:	<i>centre démocrate Humaniste</i>
<i>CD&V-N-VA</i>	:	<i>Christen-Democratisch en Vlaams/Nieuw-Vlaamse Alliantie</i>
<i>Ecolo-Groen!</i>	:	<i>Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales – Groen</i>
<i>FN</i>	:	<i>Front National</i>
<i>LDD</i>	:	<i>Lijst Dedecker</i>
<i>MR</i>	:	<i>Mouvement Réformateur</i>
<i>Open Vld</i>	:	<i>Open Vlaamse liberalen en democraten</i>
<i>PS</i>	:	<i>Parti Socialiste</i>
<i>sp.a - spirit</i>	:	<i>Socialistische partij anders - sociaal, progressief, internationaal, regionalistisch, integraal-democratisch, toekomstgericht.</i>
<i>VB</i>	:	<i>Vlaams Belang</i>

Afkortingen bij de nummering van de publicaties :

<i>DOC 52 0000/000 :</i>	<i>Parlementair document van de 52^e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (groene kaft)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Beknopt Verslag (blauwe kaft)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (met de bijlagen)</i>
	<i>(PLEN: witte kaft; COM: zalmkleurige kaft)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Plenum</i>
<i>COM :</i>	<i>Commissievergadering</i>
<i>MOT :</i>	<i>moties tot besluit van interpellaties (beigekleurig papier)</i>

Abréviations dans la numérotation des publications :

<i>DOC 52 0000/000 :</i>	<i>Document parlementaire de la 52ème législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
<i>QRVA :</i>	<i>Questions et Réponses écrites</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Version Provisoire du Compte Rendu intégral (couverture verte)</i>
<i>CRABV :</i>	<i>Compte Rendu Analytique (couverture bleue)</i>
<i>CRIV :</i>	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (avec les annexes)</i>
	<i>(PLEN: couverture blanche; COM: couverture saumon)</i>
<i>PLEN :</i>	<i>Séance plénière</i>
<i>COM :</i>	<i>Réunion de commission</i>
<i>MOT :</i>	<i>Motions déposées en conclusion d'interpellations (papier beige)</i>

Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers

Bestellingen :
Natieplein 2
1008 Brussel
Tel. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.deKamer.be
e-mail : publicaties@deKamer.be

Publications officielles éditées par la Chambre des représentants

Commandes :
Place de la Nation 2
1008 Bruxelles
Tél. : 02/ 549 81 60
Fax : 02/549 82 74
www.laChambre.be
e-mail : publications@laChambre.be

SAMENVATTING

Ondanks het feit dat in 1991 een wettelijk kader werd vastgesteld waarmee werd gepoogd het toezicht op de overheidsbedrijven te verzoenen met de beheers-autonomie van diezelfde bedrijven, heeft men in het voorbije decennium tal van gebreken en tekortkomingen vastgesteld, zowel wat de wijze betreft waarop de voornaamste, in de wet van 21 maart 1991 bedoelde overheidsondernemingen werden beheerd als in de wijze waarop de Staat zich heeft gekweten van zijn taken inzake regulering en toezicht ten aanzien van onder meer de inachtneming van de aan die ondernemingen opgelegde opdrachten van openbare dienst.

De indieners wensen geenszins de grondbeginselen van de wet van 21 maart 1991 op de helling te zetten, maar ze zijn niettemin van mening dat, gelet op de vastgestelde gebreken, bepaalde punten van die wet moeten worden aangescherpt. Zo stellen ze onder meer voor dat de taken van openbare dienst nauwkeuriger worden bepaald in de beheersovereenkomst (op grond van kwalitatieve en kwantitatieve criteria), dat het ontwerp-beheerscontract voor advies wordt voorgelegd aan de wetgevende Kamers, dat binnen de raad van bestuur een auditcomité wordt opgericht en dat de voorwaarden voor de aanwijzing en hernieuwing van het directiecomité worden gepreciseerd.

RÉSUMÉ

Malgré la définition en 1991 d'un cadre légal tentant de concilier contrôle et autonomie de gestion de l'entreprise publique, il a fallu constater, durant la décennie écoulée, de nombreuses déficiences et manquements, tant dans la manière dont ont été gérées les principales entreprises publiques visées par la loi du 21 mars 1991 que dans la manière dont l'État s'est acquitté de ses missions de régulation et de contrôle vis-à-vis notamment du respect des missions de service public imposées à ces entreprises.

Sans vouloir remettre en cause les principes de base de la loi du 21 mars 1991, les auteurs estiment néanmoins que, vu les manquements constatés, il y a lieu de la préciser sur certains points. C'est ainsi qu'ils proposent notamment de mieux définir dans le contrat de gestion les missions de service public (sur base de critères qualitatifs et quantitatifs), de soumettre pour avis aux chambres législatives le projet de contrat de gestion, de créer un comité d'audit au sein du conseil d'administration ou encore de préciser les conditions de désignation et de renouvellement du comité de direction.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Dit wetsvoorstel neemt de tekst over van wetsvoorstellen DOC 50 1917/001 en DOC 51 0106/001.

Sinds een tiental jaren worden de voornaamste Belgische overheidsbedrijven zowel inzake omzet als inzake bedrijfsactiviteit beheerd op grond van een beheersovereenkomst tussen een autonoom geworden onderneming en de Staat. Dat model, zoals het werd ingevoerd bij de wet van 21 maart 1991, beantwoordde aan een vraag naar modernisering van de openbare sector. Dia was nodig als gevolg van de evolutie van de economische context, dat wil zeggen van de ontwikkeling van de mededinging aan de vooravond van de totstandkoming van de Europese markt. Die wet heeft zelfs model gestaan voor de vaststelling van de structuur van andere overheidsbedrijven die naderhand op het niveau van de gewesten en de gemeenschappen zijn opgericht.

De wetgever heeft in 1991 gekozen voor een redelijke oplossing die het midden hield tussen de privatisering en het behoud van de organieke openbare dienst en die er vooral op gericht was het algemeen belang en een moderne aanpak zo goed mogelijk met elkaar te verzoenen. Daarbij was het zaak eensdeels de concurrentiekracht van de overheidsbedrijven in hun concurrerende activiteiten veilig te stellen en anderdeels de omstandigheden te verbeteren waarin ze hun opdrachten van openbare dienst moesten vervullen.

Na tien jaar ervaring met de werking van het stelsel van de overheidsondernemingen, moet echter worden geconstateerd dat, ondanks die lovenswaardige voornemens, niet alle doelstellingen worden bereikt. In de memorie van toelichting van de voormelde wet werd al aangegeven dat het probleem – waarvoor via wet- en regelgeving een structurerende oplossing moest worden aangereikt – erin bestond een evenwicht te vinden tussen enerzijds de verplichtingen inzake toezicht op de overheidsonderneming en meer bepaald op de uitvoering van haar taken van openbare dienst, en anderzijds de graad van beheersautonomie die nodig is om haar vennootschapsdoel op de meeste doeltreffende wijze te verwezenlijken.

Ondanks het feit dat in 1991 een wettelijk kader werd vastgesteld waarbij werd gepoogd die twee doelstellingen met elkaar te verzoenen, heeft men in de loop van het voorbije decennium tal van gebreken en tekortkomingen moeten vaststellen, zowel in de wijze waarop de voornaamste, in de wet van 21 maart 1991 bedoelde overheidsbedrijven worden beheerd, als in de wijze

DÉVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

La présente proposition de loi reprend le texte des propositions de loi DOC 50 1917/001 et DOC 51 0106/001.

Depuis une dizaine d'années, les principales entreprises publiques belges, tant en termes de chiffre d'affaires que d'emploi, sont gérées sur le mode du contrat de gestion entre une entreprise devenue autonome et l'État. Ce modèle, tel qu'il a été institué par la loi du 21 mars 1991 répondait à une demande de modernisation du secteur public, rendue nécessaire par l'évolution du contexte économique, c'est-à-dire par le développement de la concurrence, à l'approche de l'achèvement du marché européen. Cette loi a elle-même servi de modèle pour la définition structurelle d'autres entreprises à caractère public créées par la suite, tant au niveau régional que communautaire.

Entre la voie de la privatisation et celle du maintien du service public organique, le législateur a opté en 1991 pour une solution raisonnable, dont l'objectif était de concilier au mieux intérêt général et modernité, en tentant d'assurer d'une part la compétitivité des entreprises publiques dans leurs activités en concurrence et d'autre part d'améliorer les conditions dans lesquelles elles ont à assumer leurs missions de service public.

Or, en dépit de ces louables intentions, force est de constater que l'expérience de dix années de fonctionnement du régime des entreprises publiques n'atteint pas tous les objectifs recherchés. L'exposé des motifs de ladite loi exposait déjà combien le problème qui se posait – et auquel il convenait d'apporter une réponse légale et réglementaire structurante – était de trouver un juste point d'équilibre entre, d'une part, les obligations de contrôle sur l'entreprise publique, et en particulier sur la réalisation de ses missions de service public, et, d'autre part, le degré d'autonomie de gestion qui lui est nécessaire pour réaliser son objet social de la manière la plus performante possible.

Malgré la définition en 1991 d'un cadre légal tentant de concilier ces deux objets, il a fallu constater, durant la décennie écoulée, de nombreuses déficiences et manquements, tant dans la manière dont ont été gérées les principales entreprises publiques visées par la loi du 21 mars 1991 que dans la manière dont l'État s'est acquitté de ses missions de régulation et de contrôle

waarop de Staat zich heeft gekweten van zijn taken inzake regulering en toezicht ten aanzien van onder meer de inachtneming van de opdrachten van openbare dienst waarmee de overheidsondernemingen belast zijn.

Zo moeten de volgende tekortkomingen van de Staat, dat wil zeggen van het politiek optreden van de betrokken toezichthoudende ministers, worden geconstateerd:

- de rol van de Staat als aandeelhouder is onvoldoende en onduidelijk aangegeven;
- de Staat is door een gebrek aan deskundigheid niet altijd bij machte geweest, als wederpartij bij de beheersovereenkomst, daadwerkelijk te beslissen welke opdrachten van openbare dienst de betrokken ondernemingen moest vervullen, de uitvoering ervan te controleren en ze geregeld en grondig te evalueren.
- de Staat heeft, zich beroepend op het begrip beheersautonomie, niet altijd voldoende toegezien op de naleving van de beheersovereenkomst, de handhaving van het vennootschapsdoel, de gedragsregels, noch via de overheidsbestuurders, noch via de regeringscommissaris.
- de Staat heeft zichzelf niet altijd de begrotingsmiddelen gegeven die zijn beleid vereiste en heeft vaak bezuinigingen op de begroting geprefereerd boven het behoud of de verruiming, zowel kwantitatief als kwalitatief, van de opdrachten van openbare dienst. Voorts heeft de Staat, als aandeelhouder van een naamloze vennootschap en zeker wanneer hij meerderheidsaandeelhouder was, niet altijd toereikende budgettaire maatregelen genomen om het probleem van de onderkapitalisatie van de betrokken onderneming op te lossen.
- de Staat heeft onvoldoende aandacht besteed aan de kwaliteit van de overheidsbestuurders. In plaats van alerte, beschikbare en bekwame bestuurders die geregeld aan de regering rapporteren, werden vaak mensen aangewezen die ofwel te onafhankelijk, ofwel te gepolitiseerd waren, die hun taken van openbare dienst soms als bijzaak beschouwden en waarvan sommigen een te partijgebonden beheer voerden en anderen te lijdzaam toekeken.
- de Staat heeft zich doorgaans te passief opgesteld in de Europese onderhandelingen over regelingsvoorwaarden van de geliberaliseerde sectoren en heeft ondermaats gecommuniceerd in verband met zijn politiek optreden terzake.

De moeilijkheden waarmee de meeste autonome overheidsbedrijven te kampen hebben, zijn veeleer te wijten aan de wijze waarop ze de wet toepassen dan aan de wet zelf. In dat opzicht mogen de basisprincipes van de wet van 21 maart 1991 in geen geval op de helling worden gezet. Het betreft:

vis-à-vis notamment du respect des missions de service public imposées aux entreprises publiques.

Aussi, faut-il faire le constat des manquements de l'État, à travers l'action politique des ministres de tutelle concernés:

- Le rôle de l'État, comme actionnaire, n'a pas été suffisamment et clairement précisé.
- L'État, en développant trop peu sa capacité d'expertise, n'a pas toujours été en mesure de décider réellement, en tant que cocontractant au contrat de gestion, les missions de service public qu'il entendait voir assumées par l'entreprise concernée, de contrôler leur exécution et de procéder à une évaluation régulière et approfondie de leur exercice.
- L'État, fort du concept de l'autonomie de gestion, n'a pas toujours exercé un contrôle suffisant sur le respect du contrat de gestion, le maintien de l'objet social, les règles de déontologie, que ce soit via les administrateurs publics ou le commissaire du gouvernement.
- L'État ne s'est pas toujours donné les moyens budgétaires de sa politique, privilégiant souvent les restrictions budgétaires au maintien ou à l'élargissement, tant en quantité qu'en qualité des missions de service public. Par ailleurs, l'État, en tant qu'actionnaire de société anonyme, a fortiori quand il était majoritaire, n'a pas toujours pris des mesures budgétaires suffisantes pour remédier au phénomène de sous-capitalisation de l'entreprise concernée.
- L'État n'a pas été suffisamment attentif à la qualité des nominations des administrateurs publics. Au lieu de désigner des administrateurs vigilants, disponibles, compétents, assurant un reporting régulier auprès du gouvernement, l'exercice de cette fonction a souvent été confiée à des administrateurs, soit trop indépendants, soit trop politisés, considérant parfois comme marginales les missions de service public et oscillant entre trop de gestion partisane ou trop de résignation.
- L'État a généralement été trop passif dans les négociations européennes de conditions de régulation des secteurs devenus libéralisés et, ce faisant, dans la communication de son action politique en la matière.

Les difficultés rencontrées au sein de la plupart des entreprises publiques autonomes tiennent davantage à l'application de la loi qu'à la loi elle-même. À cet égard, les principes de base, inscrits dans la loi du 21 mars 1991, ne doivent en aucun cas être remis en cause. Il s'agit en l'occurrence, de:

- de beheersautonomie van de overheidsbedrijven, die hun meer soepelheid en doeltreffendheid waarborgt;

- de noodzaak voor de overheidsonderneming om tegelijkertijd opdrachten van openbare dienst en commerciële activiteiten te vervullen, en daarbij nauwkeurig de voorwaarden aan te geven waaronder ze deze en gene vervullen;

- het gebruik van een beheerscontract als avenant waarin de door de wet bepaalde opdrachten van openbare dienst en de nadere regels voor de uitvoering ervan in samenspraak door de Staat en de onderneming worden bepaald.

Die principes hoeven weliswaar niet te worden gewijzigd, maar dat neemt niet weg dat, gelet op de vastgestelde tekortkomingen, bepaalde aspecten van de wet van 21 maart 1991 moeten worden aangescherpt.

Die hervorming moet in ieder geval gaan in de richting van de uitwerking van een geheel van rechtsregels met als doel niet alleen de werking te verbeteren van de in de wet bepaalde beheersinstanties en daarbij de principes van corporate governance in acht te nemen, maar tevens de rol en de verantwoordelijkheden van de Staat als aandeelhouder te verduidelijken.

Met andere woorden, we wensen een hervorming te steunen die bewust in de richting gaat van een Staat die steeds minder optreedt als ondernemer en almaar meer als regulerende factor. De totstandkoming van de regulerende functie van de overheid impliceert onder meer dat die ervoor zorgt dat ze beschikt over een voldoende beleidsevaluerende capaciteit.

De krachtlijnen van de voorgestelde hervorming zullen ertoe bijdragen een antwoord te geven op de volgende vragen :

- Hoe kan men de opdrachten van openbare dienst beter vaststellen en evalueren? De ervaring heeft geleerd dat de wet van 21 maart 1991 zeer verschillend wordt toegepast naargelang de betrokken ondernemingen. Een van de redenen daarvoor is het ontbreken van precieze kwantitatieve en kwalitatieve criteria die op een objectieve en duidelijke wijze aangeven wat de Staat verwacht van de opdrachten van openbare dienst. Het is van belang dat de Staat voor zijn regulerende functie over het vermogen beschikt om in volle transparantie te evalueren en op te treden.

- Hoe kan men de voorwaarden scheppen opdat de Staat zijn rol van aandeelhouder zo goed mogelijk kan vervullen? De Staat moet zijn rol van meerderheidsaandeelhouder van de overheidsbedrijven namelijk ten volle en doeltreffend vervullen. Daartoe moet hij op verantwoordelijke wijze niet alleen de grote lijnen van

- l'autonomie de gestion des entreprises publiques, leur assurant ainsi plus de souplesse et d'efficacité;

- la nécessité pour l'entreprise publique de mener à la fois des missions de service public et des activités commerciales, tout en distinguant avec précision les conditions d'exercice de chacune d'elles;

- le recours au contrat de gestion, en tant que convention par laquelle les missions de service public, définies par la loi, sont précisées et leurs modalités d'exécution arrêtées de manière consensuelle par l'État et l'entreprise.

Néanmoins, même si l'acceptation de ces principes ne doit souffrir aucune réforme, il n'en reste pas moins qu'il convient, eu égard aux manquements constatés, de préciser, en certains aspects, la loi du 21 mars 1991.

En tout état de cause, cette réforme doit aller dans le sens du développement d'un arsenal juridique visant non seulement à mieux faire fonctionner les organes de gestion prévus par la loi, et ce, dans le respect des principes de corporate governance, mais en tendant également à clarifier plus précisément le rôle et les responsabilités de l'État actionnaire.

En d'autres termes, nous entendons soutenir une réforme qui aille délibérément dans le sens d'un État de moins en moins entrepreneur mais de plus en plus régulateur. Le développement de la fonction de régulation des pouvoirs publics implique notamment que ceux-ci veillent à disposer d'une capacité suffisante d'évaluation des politiques mises en œuvre.

Les axes de la réforme proposée contribueront à donner des réponses aux questions suivantes:

- Comment mieux définir et évaluer les missions de service public? L'expérience montre que la loi du 21 mars 1991 a été mise en œuvre de manière très différente, selon les entreprises concernées. Une raison en est l'absence de détermination de critères quantitatifs et qualitatifs précis décrivant de manière objective et complète les attentes de l'État concernant les missions de service public. Il importe de donner à l'État une capacité transparente d'évaluation et d'intervention dans sa fonction régulatrice.

- Comment permettre à l'État d'assumer au mieux son rôle d'actionnaire ? L'État doit assumer pleinement et efficacement son rôle d'actionnaire majoritaire dans les entreprises publiques. À ce titre, il doit, de manière responsable, affirmer non seulement les grandes lignes de sa stratégie en matière de service public mais

zijn strategie inzake openbare dienstverlening bepalen, maar ook zijn taken inzake evaluatie en toezicht voortdurend waarborgen. Concreet is het erom te doen de verschillende geledingen van de Staat, dat wil zeggen de uitvoerende en de wetgevende macht, bij een en ander te betrekken teneinde niet het risico te lopen dat de overheid de zaken op hun beloop laat.

– Hoe de rol en de werking van de raden van bestuur verbeteren? Het beheer van de overheidsbedrijven komt de raad van bestuur – en dus niet de bevoegde minister – toe. Naast de noodzaak om bewaakende, alerte en beschikbare bestuurders aan te wijzen, is het onontbeerlijk de draagwijdte van hun verantwoordelijkheden nader te omschrijven en hun rol te preciseren als behoeder van de belangen van de Staat in het overheidsbedrijf.

– Hoe het operationele beheer van de overheidsbedrijven verbeteren? In dat verband is het met name aangewezen de voorwaarden inzake aanwijzing en hernieuwing van het directiecomité nader te omschrijven;

– Hoe de rol van de regeringscommissaris verbeteren? Het is geenszins de bedoeling van deze hervorming te profiteren om terug te keren naar een opportuniteits-toezicht; het gaat er daarentegen om de noodzakelijke voorwaarden te scheppen om de functie van regeringscommissaris een daadwerkelijke invulling te geven.

Tot slot moet deze hervorming passen in en overeenstemmen met het thans op Europees vlak bestaande ruimere kader inzake diensten van algemeen belang ten behoeve van de burger; inzonderheid behoort de zij te stroken met de terzake door de EU uitgestippelde beleidslijnen.

Op de Top van Nice in december 2002 heeft de toegang tot die diensten de status gekregen van een fundamenteel recht voor alle EU-burgers. Sindsdien is dat recht inhoudelijk ingevuld door middel van mededeling COM/2001/0598, dat er de politieke beginselen en doelstellingen van heeft gepreciseerd. Voor de Commissie kan de overheid – of het nu om de nationale, gewest- of gemeenschapsoverheid gaat – aan bepaalde dienstverleners opdrachten van algemeen belang opleggen en hun, in voorkomend geval, bijzondere of exclusieve rechten toekennen en/of een financieringsmechanisme uitbouwen. Voorts kan diezelfde overheid vrij de opdrachten inzake de verlening van diensten van algemeen belang bepalen en kan zij – eveneens vrij – beslissen om zelf die diensten direct of indirect aan te bieden. De enige, door de Europese Unie opgelegde beperkingen behelzen de naleving van de bepalingen vervat in het Verdrag inzake de mededinging en de interne markt, alsook de handhaving van een hoog kwaliteitsniveau inzake de verlening van diensten van algemeen belang, wat noodzakelijk is in het licht van de voortschrijdende liberalisering van talrijke economische diensten.

également assurer constamment ses missions d'évaluation et de contrôle. Concrètement, il s'agit d'impliquer les différentes composantes de l'État, c'est-à-dire le pouvoir exécutif et législatif, pour éviter le risque de «laisser-faire» de la puissance publique.

– Comment améliorer le rôle et le fonctionnement des conseils d'administration? C'est au conseil d'administration et non au ministre compétent qu'il convient d'assumer la gestion des entreprises publiques. Outre la nécessité de nommer des administrateurs compétents, vigilants et disponibles, il est indispensable de définir plus spécifiquement l'étendue de leurs responsabilités ainsi que de préciser leur rôle de défense des intérêts de l'État dans l'entreprise.

– Comment améliorer la gestion opérationnelle des entreprises publiques? Il appartient notamment, dans ce cadre, de préciser les conditions de désignation et de renouvellement du comité de direction.

– Comment améliorer le rôle de commissaire du gouvernement? Il n'est nullement question de revenir sur la tutelle d'opportunité mais bien de veiller à mettre en place les conditions nécessaires pour mobiliser la fonction de commissaire du gouvernement.

Enfin, cette réforme est à intégrer dans le cadre plus large et dans le respect du processus d'orientation politique actuellement défini par l'Union européenne, en matière de services d'intérêt général au profit du citoyen.

Si à l'occasion du Sommet de Nice, en décembre 2000, l'accès à ces services a été élevé au rang de droit fondamental de l'Union européenne, la communication COM/2001/0598 en a, depuis lors, précisé les principes politiques et les objectifs. Pour la Commission, les pouvoirs publics, qu'ils soient national, régional ou communautaire, peuvent imposer à certains opérateurs de service des obligations d'intérêt général, et, le cas échéant, leur accorder des droits spéciaux ou exclusifs et/ou mettre en place un mécanisme de financement. Il appartient également à ces mêmes pouvoirs publics de définir librement les missions de service d'intérêt général et de décider tout aussi librement s'ils souhaitent assurer eux-mêmes ces services, directement ou indirectement. Les seules contraintes, imposées par l'Union européenne, étant le respect des dispositions du traité sur la concurrence et le marché intérieur ainsi que le maintien d'un niveau élevé dans la prestation des services d'intérêt général, nécessaire dans le contexte d'une libéralisation croissante des nombreux services économiques.

Teneinde ervoor te zorgen dat de verlening van diensten van algemeen belang qua kwaliteit en prijs inspeelt op de noden van de gebruikers en de burgers, streeft de Europese Commissie naar een verbetering van de resultaten en/of tekent zij nieuwe beleidslijnen uit. Die aspecten moeten wij in onze nationale hervorming van de overheidsbedrijven integreren. Het gaat met name om verbeteringen en/of nadere preciseringen op het stuk van:

- de toepassing van de voorschriften inzake de staatssteun ter compensatie van de verplichtingen op het stuk van de dienstverlening (voorwaarden inzake verenigbaarheid, betekening,...);
- de procedurevoorschriften en -beginselen die moeten gelden bij de selectie van de particuliere verleners van diensten van algemeen belang;
- de procedure tot evaluatie van de diensten van algemeen belang, met name op het stuk van de kwaliteit van de dienstverlening, de toegankelijkheid, de veiligheid en de billijkheid van de prijs.

Pour que les prestations de services d'intérêt général répondent de manière optimale, en termes de qualité et de prix, aux besoins des utilisateurs et des citoyens, la Commission s'est donnée des objectifs d'amélioration et/ou de détermination de projets politiques, que nous devons prendre en compte dans notre processus de réforme nationale des entreprises publiques autonomes. Il s'agit de l'amélioration et/ou de la détermination:

- de l'application des règles relatives aux aides d'État à la compensation des obligations de service public (condition de compatibilité, de notification,...);
- des règles et des principes procéduraux applicables à la sélection de prestataires privés de mission d'intérêt général;
- du processus d'évaluation des missions d'intérêt général, notamment en termes de qualité du service, d'accessibilité, de sécurité et de prix équitable.

COMMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

Art. 2

De bepalingen van de wet van 21 maart 1991, inzonderheid die welke betrekking hebben op de opmaak van het beheerscontract, zijn op zeer uiteenlopende wijzen ten uitvoer gelegd, naar gelang van de betrokken ondernemingen. Een van de redenen voor die verschillen is precies het ontbreken van duidelijke kwantitatieve en kwalitatieve criteria die een objectief en volledig beeld geven van de verwachtingen van beide partijen met betrekking tot de opdrachten van openbare dienst. Derhalve bepaalt dit artikel dat alle partijen – en dus niet alleen het betrokken bedrijf – vóór de onderhandelingen over het beheerscontract de nodige middelen moeten vrijmaken om, op grond van meetbare criteria, na te gaan of de vooropgezette doelstellingen in het raam van het toekomstige beheerscontract kunnen worden waargemaakt. Daartoe is het van belang dat de betrokken administratie voldoende slagkracht krijgt om die analyses uit te voeren, zodat de Staat in het raam van het beheerscontract daadwerkelijk de bakens uitzet voor het bepalen van de opdrachten van openbare dienst.

Art. 3

Het is van belang een onderscheid te maken tussen de regulerende bevoegdheden van de minister en het toezicht over het betrokken bedrijf. Dat onderscheid moet belangenconflicten voorkomen.

Bovendien strekt dit artikel ertoe de adviesbevoegdheid van de wetgevende Kamers te versterken in de eindfase van de uitwerking van het beheerscontract en de avenanten ervan. Doordat de toezichthoudende minister dat contract en die avenanten voor de ad hoc-commissie van de Kamer van volksvertegenwoordigers en de Senaat moet toelichten, kunnen de vertegenwoordigers van de Natie nagaan in hoeverre de in uitzicht gestelde diensten van algemeen belang en de daartoe gevraagde budgetten opportuun zijn.

Art. 4

Artikel 23, § 6, van de wet van 21 maart 1991 bepaalt nu al dat de minister onder wie het autonome overheidsbedrijf ressorteert, elk jaar verslag uitbrengt aan de wetgevende Kamers. Aangezien die verplichting echter bijzonder ruim is, lijkt het ons van belang in het uitsluitend aan het beheerscontract gewijde hoofdstuk II de verplichting op te nemen dat de toezichthoudende minister aan de Kamers verslag uitbrengt over de

COMMENTAIRE DES ARTICLES

Art. 2

Les dispositions de la loi du 21 mars 1991, et plus précisément celles concernant la confection du contrat de gestion, ont été mises en œuvre de manière très différente selon les entreprises concernées. Une des raisons qui peut expliquer ces divergences est précisément l'absence de critères quantitatifs et qualitatifs précis décrivant de manière objective et complète les attentes des deux parties en matière de missions de service public. Aussi, cet article vise-t-il à préciser que, préalablement à la négociation du contrat de gestion, chacune des parties, et pas seulement l'entreprise concernée, se donne les moyens et fait l'exercice de la définition des objectifs recherchés au sein du futur contrat de gestion et ce, sur base de critères mesurables. Dans cette perspective, il importe de doter l'administration concernée d'une capacité d'analyse suffisante, de manière à ce que l'État soit véritablement l'initiateur de la définition, au sein du contrat de gestion, des missions de service public.

Art. 3

Il importe de distinguer les compétences ministérielles de régulation de la tutelle sur l'entreprise concernée. Cette distinction a pour ambition de prévenir tout type de conflit d'intérêt.

Cet article vise en outre à renforcer la compétence d'avis des chambres législatives, en fin de processus d'élaboration du contrat de gestion et de ses avenants. Cette présentation faite par le ministre de tutelle devant les commissions ad hoc de la Chambre des représentants et du Sénat permettra aux représentants de la Nation d'apprécier l'opportunité des missions de services publics en projet et des budgets qui y sont affectés.

Art. 4

La loi du 21 mars 1991 dispose déjà dans son article 23, § 6, que chaque année, le ministre dont relève l'entreprise publique autonome fait rapport aux chambres législatives. Néanmoins, comme le champ d'application de cette obligation est particulièrement vaste, il nous paraît important de spécifier au sein du chapitre II, c'est-à-dire le chapitre exclusivement consacré au contrat de gestion, l'obligation pour le ministre

evaluatie van het beheerscontract die hem overigens jaarlijks wordt bezorgd, alsook over de mate waarin het beheerscontract ten uitvoer wordt gelegd. Het komt erop aan te garanderen dat de nodige openbaarheid wordt gegeven aan het al dan niet naleven van de in het beheerscontract vervatte bepalingen.

Art. 5

Dankzij dit artikel moet het operationeel beheer van het bedrijf verbeteren. Een en ander moet concreet gestalte krijgen door de handhaving van de huidige regeling met bestuurders-directeuren, al mag elk van hen slechts een raadgevende stem hebben binnen de raad van bestuur.

Bovendien strekt dit artikel ertoe een wettelijke grondslag te verlenen aan een plichtenleer van de overheidsbestuurders. Het komt de Koning toe precies te bepalen aan welke integriteits-, bekwaamheids- en professionaliteitscriteria de overheidsbestuurders moeten voldoen. De uitwerking van die criteria moet het mogelijk maken nauwkeurig maar ook met meer soepelheid de draagwijdte te bepalen van de verantwoordelijkheid van die overheidsbestuurders, inzonderheid wat hun verhouding met de Staat betreft. Ingevolge het feit dat zij door de Koning zullen zijn afgevaardigd en aangewezen, zullen zij immers hoe dan ook met de Staat contact moeten hebben teneinde in het overheidsbedrijf een coherent beleid te voeren.

Art. 6

Dit artikel strekt ertoe de wettelijke grondslagen te leggen voor de oprichting, binnen de raad van bestuur van alle overheidsbedrijven, van een auditcomité. Momenteel bestaat dergelijk comité wettelijk alleen maar bij de NMBS. Het ware aangewezen die structuur te veralgemenen.

Art. 7

Dit artikel strekt ertoe een oplossing te bieden voor het feit dat de bestuurders minder goed geïnformeerd zijn dan de directie van het overheidsbedrijf. Inzonderheid is het aangewezen te voorzien in een jaarlijks trekkingsrecht ten behoeve van de bestuurders die specifieke informatie of analyses wensen te verkrijgen.

de tutelle de faire rapport aux chambres de l'évaluation qui lui est par ailleurs faite annuellement du contrat de gestion et, plus spécifiquement du respect de l'exécution du contrat de gestion. Il importe de garantir la publicité de l'effectivité ou non du respect des dispositions du contrat de gestion.

Art. 5

Cet article a pour ambition d'améliorer la gestion opérationnelle de l'entreprise, en maintenant le système actuel des administrateurs directeurs, mais en ne leur accordant, c'est-à-dire à chacun d'entre eux, qu'une voix consultative au sein du conseil d'administration.

Il vise en outre à donner une assise légale à un code déontologique des administrateurs publics. Il appartient au Roi de définir plus précisément les principes d'intégrité, de compétence et de professionnalisme qui sont attendus de la part des administrateurs publics. Cette élaboration permettrait ainsi de définir précisément et plus soûplement le contour des responsabilités de ces derniers, et ce, dans leur relation avec l'État avec lequel ils doivent en tout état de cause, parce qu'ils sont mandatés et désignés par le Roi, assurer une politique cohérente au sein de l'entreprise.

Art. 6

Cet article vise à établir légalement un comité d'audit, au sein du conseil d'administration, pour l'ensemble des entreprises publiques autonomes. En effet, pour l'heure, cette entité n'est instituée légalement que pour la SNCB; il importe de la généraliser.

Art. 7

Cet article vise à remédier au problème d'asymétrie d'information des administrateurs par rapport à la direction de l'entreprise publique. En l'occurrence, il convient de prévoir un droit de tirage annuel à disposition des administrateurs qui souhaitent obtenir des informations spécifiques ou disposer d'études spécifiques.

Art. 8

Dit artikel voorziet in objectieve procedures voor de selectie en de vernieuwing van de ambten van gedelegeerd bestuurder en lid van het directiecomité. Ter wille van de transparantie en de solidariteit binnen de regering is het van belang dat die procedure expliciet wordt opgenomen in een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.

Art. 9

Dit artikel strekt ertoe het top management van de overheidsbedrijven nog meer bewust te maken van het belang om de opdrachten van openbare dienst naar behoren uit te voeren, zoals zij zijn vastgelegd in het beheerscontract dat beide partijen – Staat en overheidsbedrijf – hebben ondertekend. In dat verband stellen wij voor om het bedrag van de bezoldiging van de gedelegeerd bestuurder en van de leden van het directiecomité te doen afhangen van de daadwerkelijke uitvoering van de opdrachten van openbare dienst, waarvoor de betrokkenen collegiaal verantwoordelijk zijn. De beginselen inzake die variabele bezoldiging moeten in het beheerscontract worden vastgelegd – mede omdat het beheerscontract overeenkomstig de wet eveneens sancties moet bevatten die gelden in geval van niet-naleving door een van de partijen van haar verbintenissen uit hoofde van het beheerscontract¹.

Art. 10

Dit artikel bevat de lijst van onverenigbaarheden met het ambt van overheidsbestuurder.

Art. 11

Dit artikel strekt ertoe preciezere voorschriften op te leggen inzake de criteria die moeten worden gehanteerd bij de selectie van de regeringscommissarissen. Die procedure moet zorgen voor een objectievere inschatting van de juridische en economische bekwaamheden van de kandidaten. Meer in het bijzonder is het de bedoeling een lijst op te maken van onverenigbaarheden met het ambt van regeringscommissaris, teneinde hoe dan ook belangenconflicten te voorkomen.

Tevens strekt dit artikel ertoe de deskundigheid van de Staat op te voeren, wat in het raam van de opmaak van het beheerscontract beslist geen overbodige luxe

¹ Wet van 21 maart 1991, art. 3, § 2, 11°.

Art. 8

Cet article vise à conditionner objectivement les procédures de sélection et de renouvellement des mandats d'administrateur délégué et des membres du comité de direction. Il importe que ces procédures soient, pour des raisons de transparence et de solidarité gouvernementale, explicitées par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.

Art. 9

Cet article vise à responsabiliser davantage le top management des entreprises publiques au respect de l'exécution des missions de service public définies dans le contrat de gestion, signé entre elles et l'État. À ce titre, nous proposons de lier le montant de la rémunération de l'administrateur délégué et du comité de direction au respect de l'exécution des missions de service public, dont ils ont la responsabilité collégiale. Les principes déterminant cette variable sont à définir dans le cadre du contrat de gestion et, ce, parce que l'une des missions légales du contrat de gestion est de régler les sanctions en cas de non-respect par une des parties de ses engagements résultant du contrat de gestion¹.

Art. 10

Cet article vise à définir la liste des incompatibilités de la fonction d'administrateur public.

Art. 11

Cet article vise à définir plus précisément dans la réglementation les conditions de sélection des commissaires de gouvernement. Cette procédure doit permettre d'objectiver les compétences en matière juridiques et économiques. Plus particulièrement, cet article vise à dresser la liste des incompatibilités liées à la fonction de commissaire de gouvernement, cette liste devant en tout état de cause éviter tout type de conflit d'intérêt.

Il vise également à renforcer la capacité d'expertise de l'État, expertise particulièrement nécessaire dans la confection du contrat de gestion. Dans cette perspective,

¹ Loi du 21 mars 1991, art. 3, § 2, 11°.

is. Daartoe moet de regeringscommissaris kunnen beschikken over medewerkers met voldoende analysebekwaamheid.

Tot slot bepaalt het huidige artikel 23, § 6, van de wet van 21 maart 1991 dat de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert, bij de wetgevende Kamers verslag moet uitbrengen «betreffende de toepassing van deze titel». Gelet op de ruime toepassingssfeer van dit artikel lijkt het opportuun naar aanleiding van deze bepaling te preciseren welke elementen de minister hoe dan ook moet opnemen in zijn jaarlijks aan de Kamers te bezorgen verslag.

Art. 12

De bedoeling van dit artikel is ervoor te zorgen dat de commissarissen van het Rekenhof ruimere bevoegdheden inzake permanente controle krijgen. Zo voorziet dit artikel in een verplichte algemene controle op de dochterondernemingen, indien zij opdrachten van openbare dienstverlening toevertrouwd krijgen. Meer in het bijzonder gaat het om een controle a priori die slaat op de beslissing om met een dochteronderneming te werken en op de gevolgen daarvan voor de uitvoering van de opdrachten van openbare dienst.

il importe d'adjoindre au commissaire du gouvernement un staff doté d'une capacité d'analyse suffisante.

Enfin, l'article 23, § 6, de la loi du 21 mars 1991 dispose actuellement qu'il appartient au ministre dont relève l'entreprise publique autonome de venir faire rapport aux chambres «de l'application du présent titre». Cette disposition ayant un champ d'application large, il paraît opportun de préciser dans le cadre de cette disposition les éléments dont le ministre ne peut en aucun cas se départir, dans le rapport qu'il est tenu de faire annuellement aux chambres.

Art. 12

Cet article a pour ambition de renforcer le pouvoir de contrôle permanent des commissaires de la Cour des comptes, en rendant obligatoire un contrôle général sur les filiales lorsqu'il leur a été dévolu des missions de service public, et plus précisément un contrôle préalable à la décision de filialisation, des conséquences de cette prise de décision sur l'exécution des missions de service public.

Christian BROTCORNE (cdH)

WETSVOORSTEL**Artikel 1**

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 78 van de Grondwet.

Art. 2

Artikel 3, § 1, van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven, wordt aangevuld als volgt:

«Het beheerscontract wordt gesloten op grond van kwalitatieve en kwantitatieve criteria en doelstellingen. Vóór de onderhandelingen over het beheerscontract een aanvang nemen, moeten het directiecomité van het betrokken overheidsbedrijf en de regering de criteria hebben vastgesteld, alsmede de kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen die zij elk van hun kant beogen te verdedigen in termen van «opdrachten van openbare dienst.».

Art. 3

In artikel 4 van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht :

1/ paragraaf 1 wordt aangevuld met het volgende lid:

«De minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert kan niet bevoegd zijn voor de regulering van de sector waartoe het voornoemde bedrijf behoort.»;

2/ paragraaf 2 wordt aangevuld met het volgende lid:

«Het ontwerp van beheerscontract of het ontwerp van gewijzigd beheerscontract wordt voor advies voorgelegd aan de wetgevende Kamers.».

Art. 4

Artikel 5, § 1, van dezelfde wet, wordt aangevuld met het volgende lid :

«Elk jaar legt de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert de wetgevende Kamers een verslag voor, waarin de tenuitvoerlegging van het beheerscontract wordt geëvalueerd.».

PROPOSITION DE LOI**Article 1er**

La présente loi règle une matière visée à l'article 78 de la constitution.

Art. 2

L'article 3, § 1er, de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques est complété par l'alinéa suivant:

«Le contrat de gestion est conclu sur la base de critères et d'objectifs qualitatifs et quantitatifs. Préalablement à la négociation du contrat de gestion, le Comité de direction de l'entreprise publique concernée et le gouvernement auront déterminé les critères et les objectifs qualitatifs et quantitatifs qu'ils entendent, chacun, défendre en termes de missions de service public.».

Art. 3

À l'article 4, de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1/ le § 1er est complété par l'alinéa suivant:

«Le ministre dont relève l'entreprise publique ne peut être compétent en matière de régulation du secteur dont relève ladite entreprise.»;

2/ le § 2 est complété par l'alinéa suivant:

«Le projet de contrat de gestion ou de modification du contrat de gestion est soumis pour avis aux chambres législatives.».

Art. 4

L'article 5, § 1er, de la même loi est complété par l'alinéa suivant :

«Chaque année, le ministre dont relève l'entreprise publique présente devant les chambres législatives un rapport d'évaluation de l'exécution du contrat de gestion.».

Art. 5

In artikel 18 van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 18 oktober 2004, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1/ paragraaf 1, eerste lid, wordt vervangen als volgt:

«§ 1. De raad van bestuur telt ten hoogste achttien leden, met inbegrip van de leden van het directiecomité die er slechts een raadgevende stem hebben.»;

2/ dit artikel wordt aangevuld met een § 6, luidende:

«§ 6. De gewone leden van de raad van bestuur moeten de plichtenleer in acht nemen die inherent is aan hun functie van bestuurder van een overheidsbedrijf, zoals zij is vastgelegd bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.».

Art. 6

In titel I, hoofdstuk IV, afdeling II, van dezelfde wet, wordt een artikel 18*bis* ingevoegd, luidende:

«Art. 18*bis*. — § 1. De raad van bestuur stelt in zijn midden een auditcomité in.

§ 2. Het auditcomité bestaat uit drie bestuurders, met uitzondering van de gedelegeerd bestuurder. De samenstelling en werking van dat comité wordt door de raad van bestuur bepaald. De samenstelling van het auditcomité moet proportioneel gezien echter in overeenstemming zijn met het aandeelhouderschap van het overheidsbedrijf.

§ 3. Het auditcomité vervult de taken die de raad van bestuur eraan opdraagt. Het heeft inzonderheid tot taak de raad van bestuur bij te staan door financiële gegevens te onderzoeken, met name de jaarrekening, het jaarverslag en de tussentijdse verslagen. Voorts gaat het de betrouwbaarheid en integriteit na van de financiële verslagen wat het risicobeheer betreft.

Ten minste veertien dagen vóór de vergadering waarop de raad van bestuur de jaarrekening opmaakt, verzoekt hij het auditcomité advies uit te brengen over die jaarrekening.

Art. 5

À l'article 18, de la même loi modifié par l'arrêté royal du 18 octobre 2004 sont apportées les modifications suivantes:

1/ le § 1er, alinéa 1er, est remplacé par l'alinéa suivant:

«§ 1er. Le conseil d'administration est composé de dix-huit membres au plus, y compris les membres du comité de direction, qui ne disposent que d'une voix consultative.»;

2/ cet article est complété par un § 6, rédigé comme suit:

«§ 6. Les membres ordinaires du conseil d'administration sont tenus de respecter le code déontologique lié à leur fonction d'administrateur public, tel qu'il est défini par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres.».

Art. 6

Un article 18*bis*, rédigé comme suit, est inséré dans le titre Ier, chapitre IV, section II, de la même loi :

«Art. 18*bis*. — § 1er. Le conseil d'administration constitue en son sein un comité d'audit.

§ 2. Le comité d'audit est composé de 3 administrateurs, à l'exclusion de l'administrateur délégué. Le conseil d'administration en fixe la composition et le mode de fonctionnement. Néanmoins, la composition du comité d'audit doit, proportionnellement, être conforme à l'actionnariat de l'entreprise publique.

§ 3. Le comité d'audit assume les tâches que lui confie le conseil d'administration. Il a notamment pour mission d'assister le conseil d'administration par l'examen d'informations financières, notamment les comptes annuels, le rapport de gestion et les rapports intermédiaires. Il s'assure également de la fiabilité et de l'intégrité de rapports financiers en matière de gestion des risques.

Au moins quatorze jours avant la réunion au cours de laquelle il établit les comptes annuels, le conseil d'administration demande l'avis du comité d'audit à propos de ces comptes.

De regeringscommissaris alsook een op voordracht van de raad van bestuur, door de algemene vergadering van aandeelhouders aangewezen externe bedrijfsrevisor, nemen met raadgevende stem deel aan de vergaderingen van het auditcomité.».

Art. 7

In titel I, hoofdstuk IV, afdeling II, van dezelfde wet, wordt een artikel 18ter ingevoegd, luidende:

«Art. 18ter. — § 1. Alle bestuurders, met uitsluiting van de leden van het directiecomité, hebben jaarlijks recht op een door de raad van bestuur vastgesteld trekingsrecht, zodat zij met die gelden een beroep kunnen doen op autonome externe deskundigen.».

Art. 8

In artikel 20 van dezelfde wet, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1/ in § 2 wordt de eerste zin vervangen als volgt:

«De Koning benoemt de gedelegeerd bestuurder voor een na evaluatie hernieuwbare termijn van zes jaar, zulks op grond van een selectieprocedure bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.»;

2/ in § 3 wordt de eerste zin vervangen als volgt:

«De leden van de raad van bestuur benoemen op voordracht van de gedelegeerd bestuurder en na een vooraf vastgestelde selectieprocedure de overige leden van het directiecomité, voor een na evaluatie hernieuwbare termijn van zes jaar.».

Art. 9

Artikel 21, § 3, van dezelfde wet, wordt aangevuld met het volgende lid:

«De inachtneming van de in het beheerscontract omschreven opdrachten van openbare dienst vormen een variabel bestanddeel van de in § 1 bedoelde bezoldigingen. In het beheerscontract worden de beginselen bepaald inzake dit variabel bestanddeel, dat 10 procent van de gehele bezoldiging niet te boven mag gaan.».

Le commissaire du gouvernement et un auditeur externe, désigné par l'assemblée générale des actionnaires sur proposition du conseil d'administration, participent avec voix consultative aux réunions du comité d'audit.».

Art. 7

Un article 18ter, rédigé comme suit, est inséré dans le titre premier, chapitre IV, section II, de la même loi:

«Art. 18ter. — Chaque administrateur, à l'exclusion des membres du comité de direction, dispose d'un droit de tirage annuel, préalablement défini par le conseil d'administration et leur permettant de bénéficier d'une expertise externe autonome.».

Art. 8

À l'article 20 de la même loi sont apportées les modifications suivantes:

1/ au § 2, la première phrase est remplacée par la phrase suivante:

«Le Roi nomme, sur la base d'une procédure de sélection définie par arrêté délibéré en Conseil des ministres, l'administrateur délégué, pour un terme de six ans, renouvelable après évaluation.»;

2/ au § 3, la première phrase est remplacée par la phrase suivante:

«Les membres du conseil d'administration nomment, sur la proposition de l'administrateur délégué et après une procédure de sélection préalablement définie, les autres membres du comité de direction, pour un terme de six ans, renouvelable après évaluation.».

Art. 9

L'article 21, § 3, de la même loi est complété par l'alinéa suivant:

«Le respect des missions de service public définies dans le contrat de gestion est un élément variable des rémunérations visées au § 1er. Le contrat de gestion détermine les principes de cette variabilité, qui ne peut excéder 10 pour cent de la rémunération globale.».

Art. 10

Artikel 22, § 1, eerste lid, van dezelfde wet, gewijzigd bij het koninklijk besluit van 18 oktober 2004 en de wet van 27 maart 2006, wordt aangevuld met een 7°, luidende:

«7° lid van een ministerieel kabinet.».

Art. 11

In artikel 23 van dezelfde wet, gewijzigd bij de wet van 12 december 1994, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1/ paragraaf 1, eerste lid, wordt aangevuld als volgt:

«, na een selectieprocedure die is vastgelegd bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Minister-raad. De Koning bepaalt daarin inzonderheid welke minimumnormen worden opgelegd inzake de bekwaamheden voor de functie van regeringscommissaris, alsook welke onverenigbaarheden bij dat ambt gelden.».

2/ paragraaf 2 wordt aangevuld met het volgende lid:

«De regeringscommissaris evalueert jaarlijks of de verplichtingen in acht werden genomen die vervat zijn in het beheerscontract tussen het betrokken overheidsbedrijf en de Staat. Het jaarverslag wordt aan de toezichthoudende minister toegezonden.»;

3/ paragraaf 6 wordt aangevuld met het volgende lid:

«Dit verslag bevat inzonderheid een jaarlijkse evaluatie :

- van de tenuitvoerlegging van de opdrachten van openbare dienst;
- van de wijze waarop de Staat zich heeft gekweten van zijn taak betreffende het aandeelhouderschap, hetzij in de algemene vergadering, hetzij via de gewone bestuurders.»;

Art. 12

Artikel 27, § 3, vierde lid, van dezelfde wet, wordt aangevuld met de volgende woorden:

«Het Rekenhof zet zijn vertegenwoordigers binnen het college van commissarissen in, om ter plaatse de rekeningen te controleren die betrekking hebben of die

Art. 10

L'article 22, § 1er, alinéa 1er, de la même loi, modifié par l'arrêté royal du 18 octobre 2004 et la loi du 27 mars 2006, est complété par un 7°, rédigé comme suit:

«7° membre de cabinet ministériel.».

Art. 11

À l'article 23 de la même loi, modifié par la loi du 12 décembre 1994, sont apportées les modifications suivantes:

1/ au § 1er, l'alinéa 1er est complétée comme suit:

«après une procédure de sélection définie par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres. Le Roi y détermine notamment les qualifications minimales requises ainsi que les incompatibilités liées à la fonction de commissaire de gouvernement.»;

2/ le § 2 est complété par l'alinéa suivant:

«Le commissaire du gouvernement procède annuellement à une évaluation du respect des obligations du contrat de gestion entre l'entreprise publique concernée et l'État. Le rapport d'évaluation est transmis au ministre de tutelle.» ;

3/ le § 6 est complété par l'alinéa suivant:

« Ce rapport comprend, notamment, l'évaluation annuelle :

- de l'exécution des missions de service public;
- de la manière dont l'État a accompli sa mission d'actionnariat, soit au sein de l'assemblée générale, soit par le biais des administrateurs ordinaires.».

Art. 12

L'article 27, § 3, alinéa 4, de la même loi est complété par les mots suivants:

«La Cour des comptes, à l'intervention de ses représentants au collège des commissaires, organise un contrôle sur place des comptes et opérations ayant trait

van invloed kunnen zijn op de tenuitvoerlegging van de opdrachten van openbare dienst. Bovendien oefent het Rekenhof in dat verband vooraf controle uit op de beslissing dochterondernemingen op te richten, en a posteriori op het beheer van die dochterondernemingen, zulks ingeval artikel 13, §§ 3 tot 6, op die laatste van toepassing is.».

5 oktober 2007

à ou pouvant avoir une incidence sur l'exécution des missions de service public. À ce titre, la Cour des comptes exerce également un contrôle préalable à la décision de filialisation et un contrôle a posteriori de gestion des filiales, au cas où elles relèveraient de l'article 13, §§ 3 à 6.».

5 octobre 2007

Christian BROTCORNE (cdH)

BASISTEKST**Wet betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven****Afdeling I. Definitie en inhoud****Art. 3**

§ 1. De bijzondere regels en voorwaarden waaronder een autonoom overheidsbedrijf de opdrachten van openbare dienst vervult die het door de wet zijn toevertrouwd, worden vastgelegd in een beheerscontract tussen de Staat en het betrokken overheidsbedrijf.

§ 2. Het beheerscontract regelt de volgende aangelegenheden:

1° de taken die het overheidsbedrijf op zich neemt ter vervulling van zijn opdrachten van openbare dienst, hierna de «taken van openbare dienst» genoemd;

2° de grondregelen inzake de tarieven voor de prestaties geleverd in het kader van de taken van openbare dienst, hierna de «prestaties van openbare dienst» genoemd;

3° gedragsregels ten aanzien van de gebruikers van de prestaties van openbare dienst;

4° de vaststelling, de berekening en de betalingsmodaliteiten van eventuele toelagen ten laste van de algemene uitgavenbegroting van het Rijk, waarvan de Staat de toekenning aanvaardt tot dekking van de lasten die voor het overheidsbedrijf voortvloeien uit zijn taken van openbare dienst, rekening houdend met de kosten en ontvangsten eigen aan deze taken, en met de exploitatievoorwaarden die bij of krachtens de wet, of door het beheerscontract, worden opgelegd en, wat de personeelskosten betreft, met de evolutie van vergelijkbare lonen in de Rijksbesturen;

BASISTEKST AANGEPAST AAN HET VOORSTEL**Wet betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven****Afdeling I. Definitie en inhoud****Art. 3**

§ 1. De bijzondere regels en voorwaarden waaronder een autonoom overheidsbedrijf de opdrachten van openbare dienst vervult die het door de wet zijn toevertrouwd, worden vastgelegd in een beheerscontract tussen de Staat en het betrokken overheidsbedrijf.

Het beheerscontract wordt gesloten op grond van kwalitatieve en kwantitatieve criteria en doelstellingen. Vóór de onderhandelingen over het beheerscontract een aanvang nemen, moeten het directiecomité van het betrokken overheidsbedrijf en de regering de criteria hebben vastgesteld, alsmede de kwalitatieve en kwantitatieve doelstellingen die zij elk van hun kant beogen te verdedigen in termen van opdrachten van openbare dienst¹.

§ 2. Het beheerscontract regelt de volgende aangelegenheden:

1° de taken die het overheidsbedrijf op zich neemt ter vervulling van zijn opdrachten van openbare dienst, hierna de «taken van openbare dienst» genoemd;

2° de grondregelen inzake de tarieven voor de prestaties geleverd in het kader van de taken van openbare dienst, hierna de «prestaties van openbare dienst» genoemd;

3° gedragsregels ten aanzien van de gebruikers van de prestaties van openbare dienst;

4° de vaststelling, de berekening en de betalingsmodaliteiten van eventuele toelagen ten laste van de algemene uitgavenbegroting van het Rijk, waarvan de Staat de toekenning aanvaardt tot dekking van de lasten die voor het overheidsbedrijf voortvloeien uit zijn taken van openbare dienst, rekening houdend met de kosten en ontvangsten eigen aan deze taken, en met de exploitatievoorwaarden die bij of krachtens de wet, of door het beheerscontract, worden opgelegd en, wat de personeelskosten betreft, met de evolutie van vergelijkbare lonen in de Rijksbesturen;

¹ Art. 2.

TEXTE DE BASE

Loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques

Section première. Définition et contenu

Art. 3

§ 1er. Les règles et conditions spéciales selon lesquelles une entreprise publique autonome exerce les missions de service public qui lui sont confiées par la loi, sont arrêtées dans un contrat de gestion conclu entre l'État et l'entreprise publique concernée.

§ 2. Le contrat de gestion règle les matières suivantes:

1° les tâches que l'entreprise publique assume en vue de l'exécution de ses missions de service public, ci-après dénommées les «tâches de service public»;

2° les principes gouvernant les tarifs pour les prestations fournies dans le cadre des tâches de service public, ci-après dénommées les «prestations de service public»;

3° des règles de conduite vis-à-vis des usagers des prestations de service public;

4° la fixation, le calcul et les modalités de paiement des subventions éventuelles à charge du budget général des dépenses de l'État que l'État accepte d'affecter à la couverture des charges qui découlent pour l'entreprise publique de ses tâches de service public, compte tenu des coûts et recettes propres à ces tâches et de conditions d'exploitation imposées par ou en vertu de la loi, ou par le contrat de gestion et pour ce qui concerne le coût du personnel, de l'évolution des salaires comparables dans les administrations de l'État;

TEXTE DE BASE ADAPTÉ À LA PROPOSITION

Loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques

Section première. Définition et contenu

Art. 3

§ 1er. Les règles et conditions spéciales selon lesquelles une entreprise publique autonome exerce les missions de service public qui lui sont confiées par la loi, sont arrêtées dans un contrat de gestion conclu entre l'État et l'entreprise publique concernée.

Le contrat de gestion est conclu sur la base de critères et d'objectifs qualitatifs et quantitatifs. Préalablement à la négociation du contrat de gestion, le Comité de direction de l'entreprise publique concernée et le gouvernement auront déterminé les critères et les objectifs qualitatifs et quantitatifs qu'ils entendent, chacun, défendre en termes de missions de service public.¹

§ 2. Le contrat de gestion règle les matières suivantes:

1° les tâches que l'entreprise publique assume en vue de l'exécution de ses missions de service public, ci-après dénommées les «tâches de service public»;

2° les principes gouvernant les tarifs pour les prestations fournies dans le cadre des tâches de service public, ci-après dénommées les «prestations de service public»;

3° des règles de conduite vis-à-vis des usagers des prestations de service public;

4° la fixation, le calcul et les modalités de paiement des subventions éventuelles à charge du budget général des dépenses de l'État que l'État accepte d'affecter à la couverture des charges qui découlent pour l'entreprise publique de ses tâches de service public, compte tenu des coûts et recettes propres à ces tâches et de conditions d'exploitation imposées par ou en vertu de la loi, ou par le contrat de gestion et pour ce qui concerne le coût du personnel, de l'évolution des salaires comparables dans les administrations de l'État;

¹ Art. 2.

5° de vaststelling, de berekening en de betalingsmodaliteiten van gebeurlijke vergoedingen door het overheidsbedrijf te betalen aan de Staat, inzonderheid wat betreft de voordelen verbonden aan de gebeurlijke alleenrechten van het overheidsbedrijf en, in voorkomend geval, de door de Staat aan het overheidsbedrijf verleende gebruiksrechten op goederen;

6° in voorkomend geval, de aangelegenheden van strategisch economisch belang waarvan de gunning van opdrachten, naargelang het bedrag, onderworpen is aan de goedkeuring van de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert of van het bevoegde Ministerieel Comité, alsmede de vaststelling van bedoeld bedrag;

7° in voorkomend geval, doelstellingen betreffende de financiële structuur van het overheidsbedrijf;

8° in voorkomend geval, regelen betreffende de bestemming van de nettowinst;

9° de verplichte bestanddelen van het ondernemingsplan en de termijnen voor de mededeling en de termijn na overschrijding waarvan de goedkeuring geacht wordt gegeven te zijn;

10° in voorkomend geval, de vaststelling van een bedrag, wat de onroerende verrichtingen betreft die onderworpen zijn aan de voorafgaande machtiging van de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert en, in voorkomend geval, de bepaling van een termijn waarna de toestemming geacht wordt gegeven te zijn;

11° de sancties bij niet-naleving door een partij van haar verbintenissen uit hoofde van het beheerscontract.

§ 3. Elke uitdrukkelijke ontbindende voorwaarde in het beheerscontract wordt voor niet geschreven gehouden.

Artikel 1184 van het Burgerlijk Wetboek is niet van toepassing op het beheerscontract. De partij jegens wie een verbintenis in het beheerscontract niet is uitgevoerd kan slechts de uitvoering van de verbintenis vorderen alsmede, in voorkomend geval, schadevergoeding, onverminderd de toepassing van eventuele bijzondere sancties bepaald in het beheerscontract.

§ 4. De eventuele algemene financiële verplichtingen van de Staat ten opzichte van een autonoom overheidsbedrijf zijn beperkt tot die welke voortvloeien uit de bepalingen van het met het betrokken overheidsbedrijf gesloten beheerscontract. De bestaande bijzondere wettelijke toelageregelingen ten gunste van het overheidsbedrijf zijn niet meer van toepassing vanaf de datum van

5° de vaststelling, de berekening en de betalingsmodaliteiten van gebeurlijke vergoedingen door het overheidsbedrijf te betalen aan de Staat, inzonderheid wat betreft de voordelen verbonden aan de gebeurlijke alleenrechten van het overheidsbedrijf en, in voorkomend geval, de door de Staat aan het overheidsbedrijf verleende gebruiksrechten op goederen;

6° in voorkomend geval, de aangelegenheden van strategisch economisch belang waarvan de gunning van opdrachten, naargelang het bedrag, onderworpen is aan de goedkeuring van de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert of van het bevoegde Ministerieel Comité, alsmede de vaststelling van bedoeld bedrag;

7° in voorkomend geval, doelstellingen betreffende de financiële structuur van het overheidsbedrijf;

8° in voorkomend geval, regelen betreffende de bestemming van de nettowinst;

9° de verplichte bestanddelen van het ondernemingsplan en de termijnen voor de mededeling en de termijn na overschrijding waarvan de goedkeuring geacht wordt gegeven te zijn;

10° in voorkomend geval, de vaststelling van een bedrag, wat de onroerende verrichtingen betreft die onderworpen zijn aan de voorafgaande machtiging van de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert en, in voorkomend geval, de bepaling van een termijn waarna de toestemming geacht wordt gegeven te zijn;

11° de sancties bij niet-naleving door een partij van haar verbintenissen uit hoofde van het beheerscontract.

§ 3. Elke uitdrukkelijke ontbindende voorwaarde in het beheerscontract wordt voor niet geschreven gehouden.

Artikel 1184 van het Burgerlijk Wetboek is niet van toepassing op het beheerscontract. De partij jegens wie een verbintenis in het beheerscontract niet is uitgevoerd kan slechts de uitvoering van de verbintenis vorderen alsmede, in voorkomend geval, schadevergoeding, onverminderd de toepassing van eventuele bijzondere sancties bepaald in het beheerscontract.

§ 4. De eventuele algemene financiële verplichtingen van de Staat ten opzichte van een autonoom overheidsbedrijf zijn beperkt tot die welke voortvloeien uit de bepalingen van het met het betrokken overheidsbedrijf gesloten beheerscontract. De bestaande bijzondere wettelijke toelageregelingen ten gunste van het overheidsbedrijf zijn niet meer van toepassing vanaf de datum van

5° la fixation, le calcul et les modalités de paiement des indemnités éventuelles à verser par l'entreprise publique à l'État, notamment en ce qui concerne les avantages liés aux droits exclusifs éventuels de l'entreprise publique et, le cas échéant, les droits d'usage qui sont concédés par l'État à l'entreprise publique sur des biens;

6° le cas échéant, les matières d'intérêt économique stratégique pour lesquelles la passation des marchés est soumise à l'approbation, selon le montant, du Ministre dont relève l'entreprise publique ou du comité ministériel compétent, ainsi que la détermination du montant visé;

7° le cas échéant, des objectifs relatifs à la structure financière de l'entreprise publique;

8° le cas échéant, des règles relatives à la répartition des bénéfices nets;

9° les éléments que le plan d'entreprise doit contenir et les délais pour la communication et le délai au-delà duquel l'autorisation est censée être donnée;

10° le cas échéant, la fixation d'un montant, pour ce qui concerne les opérations immobilières soumises à l'autorisation préalable du Ministre dont relève l'entreprise publique et, le cas échéant, la fixation d'un délai à l'expiration duquel l'autorisation est supposée être accordée;

11° les sanctions en cas de non-respect par une partie de ses engagements résultant du contrat de gestion.

§ 3. Toute clause résolutoire expresse dans le contrat de gestion est réputée non écrite.

L'article 1184 du Code civil n'est pas applicable au contrat de gestion. La partie envers laquelle une obligation dans le contrat de gestion n'est pas exécutée, ne peut poursuivre que l'exécution de l'obligation, et, le cas échéant, demander des dommages-intérêts, sans préjudice de l'application de toute sanction spéciale prévue dans le contrat de gestion.

§ 4. Les obligations financières générales éventuelles de l'État à l'égard d'une entreprise publique autonome sont limitées à celles qui résultent des dispositions du contrat de gestion conclu avec l'entreprise concernée. Les régimes légaux particuliers de subvention existant en faveur de l'entreprise publique ne sont plus d'application à partir de la date d'entrée en vigueur du classement

5° la fixation, le calcul et les modalités de paiement des indemnités éventuelles à verser par l'entreprise publique à l'État, notamment en ce qui concerne les avantages liés aux droits exclusifs éventuels de l'entreprise publique et, le cas échéant, les droits d'usage qui sont concédés par l'État à l'entreprise publique sur des biens;

6° le cas échéant, les matières d'intérêt économique stratégique pour lesquelles la passation des marchés est soumise à l'approbation, selon le montant, du Ministre dont relève l'entreprise publique ou du comité ministériel compétent, ainsi que la détermination du montant visé;

7° le cas échéant, des objectifs relatifs à la structure financière de l'entreprise publique;

8° le cas échéant, des règles relatives à la répartition des bénéfices nets;

9° les éléments que le plan d'entreprise doit contenir et les délais pour la communication et le délai au-delà duquel l'autorisation est censée être donnée;

10° le cas échéant, la fixation d'un montant, pour ce qui concerne les opérations immobilières soumises à l'autorisation préalable du Ministre dont relève l'entreprise publique et, le cas échéant, la fixation d'un délai à l'expiration duquel l'autorisation est supposée être accordée;

11° les sanctions en cas de non-respect par une partie de ses engagements résultant du contrat de gestion.

§ 3. Toute clause résolutoire expresse dans le contrat de gestion est réputée non écrite.

L'article 1184 du Code civil n'est pas applicable au contrat de gestion. La partie envers laquelle une obligation dans le contrat de gestion n'est pas exécutée, ne peut poursuivre que l'exécution de l'obligation, et, le cas échéant, demander des dommages-intérêts, sans préjudice de l'application de toute sanction spéciale prévue dans le contrat de gestion.

§ 4. Les obligations financières générales éventuelles de l'État à l'égard d'une entreprise publique autonome sont limitées à celles qui résultent des dispositions du contrat de gestion conclu avec l'entreprise concernée. Les régimes légaux particuliers de subvention existant en faveur de l'entreprise publique ne sont plus d'application à partir de la date d'entrée en vigueur du classement

ingang waarvan het overheidsbedrijf wordt ingedeeld bij de autonome overheidsbedrijven.

§ 5. Het beheerscontract is geen akte of reglement bedoeld in artikel 14 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Alle clausules in het beheerscontract worden geacht contractueel te zijn.

Afdeling II. Sluiting, goedkeuring, einde en vernieuwing

Art. 4

§ 1. Bij de onderhandeling en het sluiten van het beheerscontract wordt de Staat vertegenwoordigd door de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert.

§ 2. Het overheidsbedrijf wordt bij de onderhandeling van het beheerscontract vertegenwoordigd door zijn directiecomité. Het beheerscontract wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de raad van bestuur die er bij meerderheid van twee derde van de uitgebrachte stemmen over beslist.

Het ontwerp van beheerscontract of van wijziging van het beheerscontract wordt voor overleg aan het paritair comité voorgelegd.

Het paritair comité wordt op geregelde tijdstippen door zijn voorzitter bijeengeroepen om zijn gemotiveerd advies te verlenen betreffende de vooruitgang van de onderhandelingen.

§ 3. Het beheerscontract treedt slechts in werking na goedkeuring door de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit, vanaf de datum vastgesteld bij dat besluit.

Art. 5

§ 1. Het beheerscontract wordt jaarlijks getoetst en, in voorkomend geval, aangepast aan gewijzigde marktomstandigheden en technische ontwikkelingen met toepassing van in het beheerscontract vastgelegde objectieve parameters.

ingang waarvan het overheidsbedrijf wordt ingedeeld bij de autonome overheidsbedrijven.

§ 5. Het beheerscontract is geen akte of reglement bedoeld in artikel 14 van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973. Alle clausules in het beheerscontract worden geacht contractueel te zijn.

Afdeling II. Sluiting, goedkeuring, einde en vernieuwing

Art. 4

§ 1. Bij de onderhandeling en het sluiten van het beheerscontract wordt de Staat vertegenwoordigd door de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert.

De minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert kan niet bevoegd zijn voor de regulering van de sector waartoe het voornoemde bedrijf behoort².

§ 2. Het overheidsbedrijf wordt bij de onderhandeling van het beheerscontract vertegenwoordigd door zijn directiecomité. Het beheerscontract wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de raad van bestuur die er bij meerderheid van twee derde van de uitgebrachte stemmen over beslist.

Het ontwerp van beheerscontract of van wijziging van het beheerscontract wordt voor overleg aan het paritair comité voorgelegd.

Het paritair comité wordt op geregelde tijdstippen door zijn voorzitter bijeengeroepen om zijn gemotiveerd advies te verlenen betreffende de vooruitgang van de onderhandelingen.

Het ontwerp van beheerscontract of het ontwerp van gewijzigd beheerscontract wordt voor advies voorgelegd aan de wetgevende Kamers³.

§ 3. Het beheerscontract treedt slechts in werking na goedkeuring door de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit, vanaf de datum vastgesteld bij dat besluit.

Art. 5

§ 1. Het beheerscontract wordt jaarlijks getoetst en, in voorkomend geval, aangepast aan gewijzigde marktomstandigheden en technische ontwikkelingen met toepassing van in het beheerscontract vastgelegde objectieve parameters.

² Art. 3.

³ Art. 3.

de l'entreprise publique parmi les entreprises publiques autonomes.

§ 5. Le contrat de gestion ne constitue pas un acte ou règlement visé à l'article 14 des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973. Toutes ses clauses sont réputées contractuelles.

Section II. Conclusion, approbation, fin et renouvellement

Art. 4

§ 1er. Lors de la négociation et de la conclusion du contrat de gestion, l'État est représenté par le Ministre dont relève l'entreprise publique.

§ 2. Lors de la négociation du contrat de gestion, l'entreprise publique est représentée par son comité de direction. Le contrat de gestion est soumis à l'approbation du conseil d'administration statuant à la majorité des deux tiers des voix exprimées.

Le projet de contrat de gestion ou de modification du contrat de gestion est soumis pour concertation à la commission paritaire.

La commission paritaire est appelée périodiquement, sur convocation de son président, à donner son avis motivé à propos de l'état d'avancement des négociations.

§ 3. Le contrat de gestion n'entre en vigueur qu'après son approbation par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, et à la date fixée par cet arrêté.

Art. 5

§ 1er. Le contrat de gestion est réévalué chaque année et le cas échéant, adapté aux modifications des conditions du marché et aux développements techniques par application de paramètres objectifs prévus dans le contrat de gestion.

de l'entreprise publique parmi les entreprises publiques autonomes.

§ 5. Le contrat de gestion ne constitue pas un acte ou règlement visé à l'article 14 des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973. Toutes ses clauses sont réputées contractuelles.

Section II. Conclusion, approbation, fin et renouvellement

Art. 4

§ 1er. Lors de la négociation et de la conclusion du contrat de gestion, l'État est représenté par le Ministre dont relève l'entreprise publique.

Le ministre dont relève l'entreprise publique ne peut être compétent en matière de régulation du secteur dont relève ladite entreprise.²

§ 2. Lors de la négociation du contrat de gestion, l'entreprise publique est représentée par son comité de direction. Le contrat de gestion est soumis à l'approbation du conseil d'administration statuant à la majorité des deux tiers des voix exprimées.

Le projet de contrat de gestion ou de modification du contrat de gestion est soumis pour concertation à la commission paritaire.

La commission paritaire est appelée périodiquement, sur convocation de son président, à donner son avis motivé à propos de l'état d'avancement des négociations.

Le projet de contrat de gestion ou de modification du contrat de gestion est soumis pour avis aux chambres législatives³.

§ 3. Le contrat de gestion n'entre en vigueur qu'après son approbation par le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, et à la date fixée par cet arrêté.

Art. 5

§ 1er. Le contrat de gestion est réévalué chaque année et le cas échéant, adapté aux modifications des conditions du marché et aux développements techniques par application de paramètres objectifs prévus dans le contrat de gestion.

² Art. 3.

³ Art. 3.

Echter, elke andere aanpassing voorgesteld door één van de partijen, of door hen beiden, kan slechts tot stand komen overeenkomstig artikel 4.

§ 2. Het beheerscontract wordt gesloten voor een duur van ten minste drie jaar en ten hoogste vijf jaar.

§ 3. Uiterlijk zes maanden voor het verstrijken van een beheerscontract legt het directiecomité aan de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert een ontwerp van nieuw beheerscontract voor. Indien bij het verstrijken van een beheerscontract, geen nieuw beheerscontract is in werking getreden, wordt het van rechtswege verlengd, tot op het ogenblik dat een nieuw beheerscontract is in werking getreden. Deze verlenging wordt in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt door de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert.

Indien geen nieuw beheerscontract in werking is getreden binnen een termijn van één jaar na de in het voorgaande lid bedoelde verlenging, kan de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit, voorlopige regels vaststellen inzake de in artikel 3, § 2, bedoelde aangelegenheden. Deze voorlopige regels zullen als nieuw beheerscontract gelden tot op het ogenblik dat een nieuw beheerscontract, gesloten overeenkomstig artikel 4, in werking treedt.

Art. 18

§ 1. De raad van bestuur telt ten hoogste achttien leden, met inbegrip van de leden van het directiecomité die er van rechtswege deel van uitmaken.

Het aantal gewone leden van de raad van bestuur bedraagt het dubbel van het aantal leden van het directiecomité.

§ 2. Ingeval het overheidsbedrijf niet de vorm van naamloze vennootschap van publiek recht heeft, wordt het aantal leden van de raad van bestuur vastgesteld en worden de gewone leden benoemd door de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit.

Ingeval het overheidsbedrijf de vorm van naamloze vennootschap van publiek recht heeft, wordt het aantal

Echter, elke andere aanpassing voorgesteld door één van de partijen, of door hen beiden, kan slechts tot stand komen overeenkomstig artikel 4.

*Elk jaar legt de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert de wetgevende Kamers een verslag voor, waarin de tenuitvoerlegging van het beheerscontract wordt geëvalueerd.*⁴

§ 2. Het beheerscontract wordt gesloten voor een duur van ten minste drie jaar en ten hoogste vijf jaar.

§ 3. Uiterlijk zes maanden voor het verstrijken van een beheerscontract legt het directiecomité aan de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert een ontwerp van nieuw beheerscontract voor. Indien bij het verstrijken van een beheerscontract, geen nieuw beheerscontract is in werking getreden, wordt het van rechtswege verlengd, tot op het ogenblik dat een nieuw beheerscontract is in werking getreden. Deze verlenging wordt in het *Belgisch Staatsblad* bekendgemaakt door de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert.

Indien geen nieuw beheerscontract in werking is getreden binnen een termijn van één jaar na de in het voorgaande lid bedoelde verlenging, kan de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit, voorlopige regels vaststellen inzake de in artikel 3, § 2, bedoelde aangelegenheden. Deze voorlopige regels zullen als nieuw beheerscontract gelden tot op het ogenblik dat een nieuw beheerscontract, gesloten overeenkomstig artikel 4, in werking treedt.

Art. 18

§ 1. *De raad van bestuur telt ten hoogste achttien leden, met inbegrip van de leden van het directiecomité die er slechts een raadgevende stem hebben*⁵.

Het aantal gewone leden van de raad van bestuur bedraagt het dubbel van het aantal leden van het directiecomité.

§ 2. Ingeval het overheidsbedrijf niet de vorm van naamloze vennootschap van publiek recht heeft, wordt het aantal leden van de raad van bestuur vastgesteld en worden de gewone leden benoemd door de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit.

Ingeval het overheidsbedrijf de vorm van naamloze vennootschap van publiek recht heeft, wordt het aantal

⁴ Art. 4.

⁵ Art. 5.

Toutefois, toute autre adaptation, proposée par une des parties, est faite conformément à l'article 4.

§ 2. Le contrat de gestion est conclu pour une durée de trois ans au moins et de cinq ans au plus.

§ 3. Au plus tard six mois avant l'expiration d'un contrat de gestion, le comité de direction soumet au Ministre dont relève l'entreprise publique un projet de nouveau contrat de gestion. Si, à l'expiration d'un contrat de gestion, un nouveau contrat de gestion n'est pas entré en vigueur, le contrat est prorogé de plein droit jusqu'à l'entrée en vigueur d'un nouveau contrat de gestion. Cette prorogation est publiée au *Moniteur belge* par le ministre dont relève l'entreprise publique.

Si, un an après la prorogation visée à l'alinéa précédent, un nouveau contrat de gestion n'est pas entré en vigueur, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, fixer des règles provisoires concernant les matières visées à l'article 3, § 2. Ces règles provisoires valent comme nouveau contrat de gestion et sont d'application jusqu'à l'entrée en vigueur d'un nouveau contrat de gestion, conclu conformément à l'article 4.

CHAPITRE IV. — Administration.

Section II. — Le conseil d'administration.

Art. 18

§ 1er. Le conseil d'administration est composé de dix-huit membres au plus, y compris les membres du comité de direction, qui en sont membres de plein droit.

Le nombre des membres ordinaires du conseil d'administration est le double du nombre des membres du comité de direction.

§ 2. Au cas où l'entreprise publique n'a pas la forme de société anonyme de droit public, le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, détermine le nombre d'administrateurs et nomme les administrateurs ordinaires.

Si l'entreprise publique a la forme de société anonyme de droit public, le nombre des membres du conseil

Toutefois, toute autre adaptation, proposée par une des parties, est faite conformément à l'article 4.

*Chaque année, le ministre dont relève l'entreprise publique présente devant les chambres législatives un rapport d'évaluation de l'exécution du contrat de gestion.*⁴

§ 2. Le contrat de gestion est conclu pour une durée de trois ans au moins et de cinq ans au plus.

§ 3. Au plus tard six mois avant l'expiration d'un contrat de gestion, le comité de direction soumet au ministre dont relève l'entreprise publique un projet de nouveau contrat de gestion. Si, à l'expiration d'un contrat de gestion, un nouveau contrat de gestion n'est pas entré en vigueur, le contrat est prorogé de plein droit jusqu'à l'entrée en vigueur d'un nouveau contrat de gestion. Cette prorogation est publiée au *Moniteur belge* par le ministre dont relève l'entreprise publique.

Si, un an après la prorogation visée à l'alinéa précédent, un nouveau contrat de gestion n'est pas entré en vigueur, le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, fixer des règles provisoires concernant les matières visées à l'article 3, § 2. Ces règles provisoires valent comme nouveau contrat de gestion et sont d'application jusqu'à l'entrée en vigueur d'un nouveau contrat de gestion, conclu conformément à l'article 4.

CHAPITRE IV. — Administration.

Section II. — Le conseil d'administration.

Art. 18

§ 1er. *Le conseil d'administration est composé de dix-huit membres au plus, y compris les membres du comité de direction, qui ne disposent que d'une voix consultative.*⁵

Le nombre des membres ordinaires du conseil d'administration est le double du nombre des membres du comité de direction.

§ 2. Au cas où l'entreprise publique n'a pas la forme de société anonyme de droit public, le Roi, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, détermine le nombre d'administrateurs et nomme les administrateurs ordinaires.

Si l'entreprise publique a la forme de société anonyme de droit public, le nombre des membres du conseil

⁴ Art. 4.

⁵ Art. 5.

leden van de raad van bestuur vastgesteld door de algemene vergadering van de aandeelhouders. De Koning benoemt, bij in Ministerraad overlegd besluit, een aantal gewone leden in verhouding tot het aantal stemmen dat verbonden is aan de aandelen in het bezit van de Staat. De overige gewone leden worden daarna benoemd door de andere aandeelhouders.

De gewone leden van de raad van bestuur, die werden benoemd door de Koning, kunnen slechts worden ontslagen, bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, op eensluidend gemotiveerd advies van de raad van bestuur, goedgekeurd bij twee derde van de uitgebrachte stemmen.

§ 3. De gewone leden van de raad van bestuur worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van zes jaar.

§ 4. Wanneer een plaats van bestuurder openvalt, hebben de overblijvende bestuurders het recht om voorlopig in de vacature te voorzien tot op het ogenblik dat een definitieve benoeming gebeurt overeenkomstig artikel 18 of artikel 20.

§ 5. De Koning benoemt, bij in Ministerraad overlegd besluit, de voorzitter van de raad van bestuur onder de gewone leden.

Bij staking van de stemmen in de raad van bestuur is de stem van de voorzitter beslissend.

De voorzitter kan te allen tijde ter plaatse inzage nemen van de boeken, brieven, notulen en, in het algemeen, van alle documenten en geschriften van het overheidsbedrijf. Hij kan van de leden van het directiecomité, van de gemachtigden en de personeelsleden van het organisme alle ophelderingen en inlichtingen vorderen en alle verificaties verrichten die hij nodig acht voor de uitvoering van zijn mandaat. Hij kan zich laten bijstaan door een door hem aangeduide accountant. De vergoeding van de accountant is ten laste van het overheidsbedrijf.

leden van de raad van bestuur vastgesteld door de algemene vergadering van de aandeelhouders. De Koning benoemt, bij in Ministerraad overlegd besluit, een aantal gewone leden in verhouding tot het aantal stemmen dat verbonden is aan de aandelen in het bezit van de Staat. De overige gewone leden worden daarna benoemd door de andere aandeelhouders.

De gewone leden van de raad van bestuur, die werden benoemd door de Koning, kunnen slechts worden ontslagen, bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, op eensluidend gemotiveerd advies van de raad van bestuur, goedgekeurd bij twee derde van de uitgebrachte stemmen.

§ 3. De gewone leden van de raad van bestuur worden benoemd voor een hernieuwbare termijn van zes jaar.

§ 4. Wanneer een plaats van bestuurder openvalt, hebben de overblijvende bestuurders het recht om voorlopig in de vacature te voorzien tot op het ogenblik dat een definitieve benoeming gebeurt overeenkomstig artikel 18 of artikel 20.

§ 5. De Koning benoemt, bij in Ministerraad overlegd besluit, de voorzitter van de raad van bestuur onder de gewone leden.

Bij staking van de stemmen in de raad van bestuur is de stem van de voorzitter beslissend.

De voorzitter kan te allen tijde ter plaatse inzage nemen van de boeken, brieven, notulen en, in het algemeen, van alle documenten en geschriften van het overheidsbedrijf. Hij kan van de leden van het directiecomité, van de gemachtigden en de personeelsleden van het organisme alle ophelderingen en inlichtingen vorderen en alle verificaties verrichten die hij nodig acht voor de uitvoering van zijn mandaat. Hij kan zich laten bijstaan door een door hem aangeduide accountant. De vergoeding van de accountant is ten laste van het overheidsbedrijf.

§ 6. De gewone leden van de raad van bestuur moeten de plichtenleer in acht nemen die inherent is aan hun functie van bestuurder van een overheidsbedrijf, zoals zij is vastgelegd bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.⁶

⁶ Art. 5

d'administration est déterminé par l'assemblée générale des actionnaires. Le Roi nomme, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, un nombre de membres ordinaires proportionnel aux droits de vote attachés aux actions détenues par l'Etat. Les autres membres ordinaires sont ensuite nommés par les autres actionnaires.

Les membres ordinaires du conseil d'administration nommés par le Roi ne peuvent être révoqués que par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres, sur avis conforme motivé du conseil d'administration, approuvé à la majorité des deux tiers des voix exprimées.

§ 3. Les membres ordinaires du conseil d'administration sont nommés pour un terme renouvelable de six ans.

§ 4. En cas de vacance d'une place d'administrateur, les administrateurs restants ont le droit d'y pourvoir provisoirement jusqu'à une nomination définitive conformément à l'article 18 ou 20.

§ 5. Le Roi nomme, par arrêté délibéré en Conseil des Ministres, le président du conseil d'administration parmi les membres ordinaires.

En cas de partage des voix au sein du conseil d'administration, la voix du président est prépondérante.

Le président peut, à tout moment, prendre connaissance, sans déplacement, des livres, de la correspondance, des procès-verbaux et généralement de tous les documents et de toutes les écritures de l'entreprise publique. Il peut requérir des membres du comité de direction, des agents et des préposés de l'entreprise publique toutes les explications ou informations et procéder à toutes les vérifications qui lui paraissent nécessaires pour l'exécution de son mandat. Il peut se faire assister par un expert-comptable désigné par lui. La rémunération de l'expert-comptable incombe à l'entreprise publique.

d'administration est déterminé par l'assemblée générale des actionnaires. Le Roi nomme, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, un nombre de membres ordinaires proportionnel aux droits de vote attachés aux actions détenues par l'État. Les autres membres ordinaires sont ensuite nommés par les autres actionnaires.

Les membres ordinaires du conseil d'administration nommés par le Roi ne peuvent être révoqués que par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, sur avis conforme motivé du conseil d'administration, approuvé à la majorité des deux tiers des voix exprimées.

§ 3. Les membres ordinaires du conseil d'administration sont nommés pour un terme renouvelable de six ans.

§ 4. En cas de vacance d'une place d'administrateur, les administrateurs restants ont le droit d'y pourvoir provisoirement jusqu'à une nomination définitive conformément à l'article 18 ou 20.

§ 5. Le Roi nomme, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, le président du conseil d'administration parmi les membres ordinaires.

En cas de partage des voix au sein du conseil d'administration, la voix du président est prépondérante

Le président peut, à tout moment, prendre connaissance, sans déplacement, des livres, de la correspondance, des procès-verbaux et généralement de tous les documents et de toutes les écritures de l'entreprise publique. Il peut requérir des membres du comité de direction, des agents et des préposés de l'entreprise publique toutes les explications ou informations et procéder à toutes les vérifications qui lui paraissent nécessaires pour l'exécution de son mandat. Il peut se faire assister par un expert-comptable désigné par lui. La rémunération de l'expert-comptable incombe à l'entreprise publique.

§ 6. Les membres ordinaires du conseil d'administration sont tenus de respecter le code déontologique lié à leur fonction d'administrateur public, tel qu'il est défini par arrêté royal délibéré en conseil des ministres⁶.

⁶ Art. 5

Art. 18bis

§ 1. De raad van bestuur stelt in zijn midden een auditcomité in.

§ 2. Het auditcomité bestaat uit vier bestuurders, met uitzondering van de gedelegeerd bestuurder. De samenstelling en werking van dat comité wordt door de raad van bestuur bepaald. De samenstelling van het auditcomité moet proportioneel gezien echter in overeenstemming zijn met het aandeelhouderschap van het overheidsbedrijf.

§ 3. Het auditcomité vervult de taken die de raad van bestuur eraan opdraagt. Het heeft inzonderheid tot taak de raad van bestuur bij te staan door financiële gegevens te onderzoeken, met name de jaarrekening, het jaarverslag en de tussentijdse verslagen. Voorts gaat het de betrouwbaarheid en integriteit na van de financiële verslagen wat het risicobeheer betreft.

Ten minste veertien dagen vóór de vergadering waarop de raad van bestuur de jaarrekening opmaakt, verzoekt hij het auditcomité advies uit te brengen over die jaarrekening.

De regeringscommissaris alsook een op voordracht van de raad van bestuur, door de algemene vergadering van aandeelhouders aangewezen externe bedrijfsrevisor, nemen met raadgevende stem deel aan de vergaderingen van het auditcomité⁷.

Art. 18ter

Alle bestuurders, met uitsluiting van de leden van het directiecomité, hebben jaarlijks recht op een door de raad van bestuur vastgesteld trekkingsrecht, zodat zij met die gelden een beroep kunnen doen op autonome externe deskundigen⁸.

Afdeling III. Het directiecomité**Art. 20**

§ 1. De gedelegeerd-bestuurder en de bestuurders-directeurs vormen het directiecomité. Het directiecomité wordt voorgezeten door de gedelegeerd-bestuurder.

§ 2. De Koning benoemt de gedelegeerd-bestuurder bij in Ministerraad overlegd besluit voor een hernieuwbare termijn van zes jaar.

Afdeling III. Het directiecomité**Art. 20**

§ 1. De gedelegeerd-bestuurder en de bestuurders-directeurs vormen het directiecomité. Het directiecomité wordt voorgezeten door de gedelegeerd-bestuurder.

§ 2. De Koning benoemt de gedelegeerd-bestuurder voor een na evaluatie hernieuwbare termijn van zes jaar, zulks op grond van een selectieprocedure bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad⁹.

⁷ Art. 6

⁸ Art. 7

⁹ Art. 8

Section III. - Le comité de direction.**Art. 20**

§ 1. Le comité de direction est composé de l'administrateur délégué et des administrateurs-directeurs. Le comité de direction est présidé par l'administrateur délégué.

§ 2. Le Roi nomme l'administrateur délégué par arrêté délibéré en Conseil des Ministres pour un terme renouvelable de six ans.

Art. 18bis

§ 1er. Le conseil d'administration constitue en son sein un comité d'audit.

§ 2. Le comité d'audit est composé de 4 administrateurs, à l'exclusion de l'administrateur délégué. Le conseil d'administration en fixe la composition et le mode de fonctionnement. Néanmoins, la composition du comité d'audit doit, proportionnellement, être conforme à l'actionnariat de l'entreprise.

§ 3. Le comité d'audit assume les tâches que lui confie le conseil d'administration. Il a notamment pour mission d'assister le conseil d'administration par l'examen d'informations financières, notamment les comptes annuels, le rapport de gestion et les rapports intermédiaires. Il s'assure également de la fiabilité et de l'intégrité de rapports financiers en matière de gestion des risques.

Au moins quatorze jours avant la réunion au cours de laquelle il établit les comptes annuels, le conseil d'administration demande l'avis du comité d'audit à propos de ces comptes.

Le commissaire du gouvernement et un auditeur externe, désigné par l'assemblée générale des actionnaires sur proposition du conseil d'administration, participent avec voix consultative aux réunions du comité d'audit⁷.

Art. 18ter

Chaque administrateur, à l'exclusion des membres du comité de direction, dispose d'un droit de tirage annuel, préalablement défini par le conseil d'administration et leur permettant de bénéficier d'une expertise externe autonome.⁸

Section III. - Le comité de direction.**Art. 20**

§ 1. Le comité de direction est composé de l'administrateur délégué et des administrateurs-directeurs. Le comité de direction est présidé par l'administrateur délégué.

§ 2. Le Roi nomme sur la base d'une procédure de sélection définie par arrêté délibéré en Conseil des ministres, l'administrateur délégué, pour un terme de 6 ans, renouvelable après évaluation.⁹

⁷ Art. 6

⁸ Art. 7

⁹ Art. 8

De gedelegeerd-bestuurder behoort tot een andere taalrol dan deze waartoe de voorzitter van de raad van bestuur behoort. Hij kan slechts worden ontslagen, bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, op eensluidend gemotiveerd advies van twee derde van de gewone leden van de raad van bestuur.

§ 3. De gewone leden van de raad van bestuur benoemen op de voordracht van de gedelegeerd-bestuurder de overige leden van het directiecomité, voor een hernieuwbare termijn van zes jaar, teneinde de raad van bestuur voltallig samen te stellen.

Deze leden van het directiecomité voeren de titel van bestuurder-directeur. Hun benoeming wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de Minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert.

Een gewoon lid van de raad van bestuur kan niet terzelfdertijd lid van het directiecomité zijn.

De bestuurders-directeurs kunnen slechts worden ontslagen bij besluit van twee derde van de gewone leden van de raad van bestuur. Het ontslag wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert.

§ 4. De gedelegeerd-bestuurder en de bestuurders-directeurs oefenen in of ter vertegenwoordiging van het overheidsbedrijf een voltijdse functie uit.

Afdeling IV. Het mandaat van bestuurder

Art. 21

§ 1. De wederzijdse rechten, met inbegrip van de bezoldiging, en plichten van de gedelegeerd-bestuurder en de bestuurders-directeurs, enerzijds, en het overheidsbedrijf, anderzijds, worden geregeld in een bijzondere overeenkomst tussen bedoelde partijen. Bij de onderhandeling over de overeenkomst wordt het overheidsbedrijf vertegenwoordigd door de gewone leden van de raad van bestuur.

De gedelegeerd-bestuurder of een bestuurder-directeur die zich, op het ogenblik van zijn benoeming, in een statutaire band bevindt met de Staat of met enig ander rechtspersoon van publiek recht die onder de Staat ressorteert, wordt van rechtswege ter beschikking

De gedelegeerd-bestuurder behoort tot een andere taalrol dan deze waartoe de voorzitter van de raad van bestuur behoort. Hij kan slechts worden ontslagen, bij in Ministerraad overlegd koninklijk besluit, op eensluidend gemotiveerd advies van twee derde van de gewone leden van de raad van bestuur.

§ 3. *De leden van de raad van bestuur benoemen op voordracht van de gedelegeerd bestuurder en na een vooraf vastgestelde selectieprocedure de overige leden van het directiecomité, voor een na evaluatie hernieuwbare termijn van zes jaar¹⁰. Hun benoeming wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert.*

Een gewoon lid van de raad van bestuur kan niet terzelfdertijd lid van het directiecomité zijn.

De bestuurders-directeurs kunnen slechts worden ontslagen bij besluit van twee derde van de gewone leden van de raad van bestuur. Het ontslag wordt ter goedkeuring voorgelegd aan de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert.

§ 4. De gedelegeerd-bestuurder en de bestuurders-directeurs oefenen in of ter vertegenwoordiging van het overheidsbedrijf een voltijdse functie uit.

Afdeling IV. Het mandaat van bestuurder

Art. 21

§ 1. De wederzijdse rechten, met inbegrip van de bezoldiging, en plichten van de gedelegeerd-bestuurder en de bestuurders-directeurs, enerzijds, en het overheidsbedrijf, anderzijds, worden geregeld in een bijzondere overeenkomst tussen bedoelde partijen. Bij de onderhandeling over de overeenkomst wordt het overheidsbedrijf vertegenwoordigd door de gewone leden van de raad van bestuur.

De gedelegeerd-bestuurder of een bestuurder-directeur die zich, op het ogenblik van zijn benoeming, in een statutaire band bevindt met de Staat of met enig ander rechtspersoon van publiek recht die onder de Staat ressorteert, wordt van rechtswege ter beschikking

¹⁰ Art. 8

L'administrateur délégué appartient à un rôle linguistique différent de celui du président du conseil d'administration. Il ne peut être révoqué que par arrêté royal délibéré en Conseil des Ministres, sur avis conforme motivé de deux tiers des membres ordinaires du conseil d'administration.

§ 3. Les membres ordinaires du conseil d'administration nomment, sur la proposition de l'administrateur délégué, les autres membres du comité de direction pour un terme renouvelable de six ans, afin de compléter le conseil d'administration.

Ces membres du comité de direction portent le titre d'administrateur-directeur. Leur nomination est soumise à l'approbation du ministre dont relève l'entreprise publique.

Un membre ordinaire du conseil d'administration ne peut être membre du comité de direction en même temps.

Les administrateurs-directeurs ne peuvent être révoqués que par décision de deux tiers des membres ordinaires du conseil d'administration. La révocation est soumise à l'approbation du ministre dont relève l'entreprise publique.

§ 4. L'administrateur délégué et les administrateurs-directeurs remplissent au sein de l'entreprise ou pour la représentation de celle-ci, des fonctions de plein exercice.

Section IV. - Du mandat d'administrateur.

Art. 21

§ 1. Les droits, y compris la rémunération, et obligations mutuels de l'administrateur délégué et des administrateurs-directeurs, d'une part, et de l'entreprise publique, d'autre part, sont réglés dans une convention particulière entre les parties concernées. Lors de la négociation de cette convention, l'entreprise publique est représentée par les membres ordinaires du conseil d'administration.

L'administrateur délégué ou l'administrateur-directeur qui, au moment de sa nomination, se trouve dans un lien statutaire avec l'Etat ou toute autre personne de droit public relevant de l'Etat est mis de plein droit en congé pour mission selon les dispositions du statut en

L'administrateur délégué appartient à un rôle linguistique différent de celui du président du conseil d'administration. Il ne peut être révoqué que par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres, sur avis conforme motivé de deux tiers des membres ordinaires du conseil d'administration.

§ 3. Les membres du conseil d'administration nomment, sur la proposition de l'administrateur délégué et après une procédure de sélection préalablement définie, les autres membres du comité de direction, pour un terme de 6 ans, renouvelable après évaluation¹⁰.

Ces membres du comité de direction portent le titre d'administrateur-directeur. Leur nomination est soumise à l'approbation du ministre dont relève l'entreprise publique.

Un membre ordinaire du conseil d'administration ne peut être membre du comité de direction en même temps.

Les administrateurs-directeurs ne peuvent être révoqués que par décision de deux tiers des membres ordinaires du conseil d'administration. La révocation est soumise à l'approbation du ministre dont relève l'entreprise publique.

§ 4. L'administrateur délégué et les administrateurs-directeurs remplissent au sein de l'entreprise ou pour la représentation de celle-ci, des fonctions de plein exercice.

Section IV. - Du mandat d'administrateur.

Art. 21

§ 1. Les droits, y compris la rémunération, et obligations mutuels de l'administrateur délégué et des administrateurs-directeurs, d'une part, et de l'entreprise publique, d'autre part, sont réglés dans une convention particulière entre les parties concernées. Lors de la négociation de cette convention, l'entreprise publique est représentée par les membres ordinaires du conseil d'administration.

L'administrateur délégué ou l'administrateur-directeur qui, au moment de sa nomination, se trouve dans un lien statutaire avec l'État ou toute autre personne de droit public relevant de l'État est mis de plein droit en congé pour mission selon les dispositions du statut en

¹⁰ Art. 8

gesteld overeenkomstig de modaliteiten van het betrokken statuut voor de gehele duur van zijn mandaat. Gedurende deze periode behoudt hij evenwel zijn rechten op bevordering en weddeverhoging.

Indien de gedelegeerd-bestuurder of een bestuurder-directeur zich op het ogenblik van zijn benoeming in een contractuele band bevindt met de Staat of met enig ander rechtspersoon van publiek recht die onder de Staat ressorteert, wordt de betrokken overeenkomst van rechtswege geschorst voor de gehele duur van zijn mandaat. Gedurende deze periode behoudt hij evenwel zijn rechten op weddeverhoging.

§ 2. De Koning of, indien het overheidsbedrijf de vorm van naamloze vennootschap van publiek recht heeft, de algemene vergadering, stelt de bezoldiging vast die de leden van de raad van bestuur genieten uit hoofde van hun mandaat als bestuurder.

§ 3. De in §§ 1 en 2 bedoelde bezoldigingen zijn ten laste van het overheidsbedrijf. Indien de betrokken bezoldigingen een variabel bestanddeel hebben dan kunnen in de berekeningsbasis geen elementen voorkomen die als bedrijfskosten worden aangemerkt.

Art. 22

§ 1. Onverminderd andere beperkingen bepaald bij of krachtens wet of door het organiek statuut van het autonoom overheidsbedrijf, is het mandaat van bestuurder onverenigbaar met het mandaat of de functie van:

- 1° lid van het Europees Parlement;
- 2° lid van de Wetgevende Kamers;
- 3° minister of staatssecretaris;
- 4° lid van het Parlement of de regering van een Gemeenschap of Gewest;
- 5° gouverneur van een provincie of lid van de bestendige deputatie van een provincieraad;
- 6° lid van het personeel van het betrokken overheidsbedrijf wat de gewone leden van de raad van bestuur betreft;

gesteld overeenkomstig de modaliteiten van het betrokken statuut voor de gehele duur van zijn mandaat. Gedurende deze periode behoudt hij evenwel zijn rechten op bevordering en weddeverhoging.

Indien de gedelegeerd-bestuurder of een bestuurder-directeur zich op het ogenblik van zijn benoeming in een contractuele band bevindt met de Staat of met enig ander rechtspersoon van publiek recht die onder de Staat ressorteert, wordt de betrokken overeenkomst van rechtswege geschorst voor de gehele duur van zijn mandaat. Gedurende deze periode behoudt hij evenwel zijn rechten op weddeverhoging.

§ 2. De Koning of, indien het overheidsbedrijf de vorm van naamloze vennootschap van publiek recht heeft, de algemene vergadering, stelt de bezoldiging vast die de leden van de raad van bestuur genieten uit hoofde van hun mandaat als bestuurder.

§ 3. De in §§ 1 en 2 bedoelde bezoldigingen zijn ten laste van het overheidsbedrijf. Indien de betrokken bezoldigingen een variabel bestanddeel hebben dan kunnen in de berekeningsbasis geen elementen voorkomen die als bedrijfskosten worden aangemerkt.

De inachtneming van de in het beheerscontract omschreven opdrachten van openbare dienst vormen een variabel bestanddeel van de in § 1 bedoelde bezoldigingen. In het beheerscontract worden de beginselen bepaald inzake dit variabel bestanddeel, dat 10 procent van de gehele bezoldiging niet te boven mag gaan.¹¹

Art. 22

§ 1. Onverminderd andere beperkingen bepaald bij of krachtens wet of door het organiek statuut van het autonoom overheidsbedrijf, is het mandaat van bestuurder onverenigbaar met het mandaat of de functie van:

- 1° lid van het Europees Parlement;
- 2° lid van de Wetgevende Kamers;
- 3° minister of staatssecretaris;
- 4° lid van het Parlement of de regering van een Gemeenschap of Gewest;
- 5° gouverneur van een provincie of lid van de bestendige deputatie van een provincieraad;
- 6° lid van het personeel van het betrokken overheidsbedrijf wat de gewone leden van de raad van bestuur betreft;
- 7° lid van een ministerieel kabinet¹².

¹¹ Art. 9

¹² Art. 10

question pour toute la durée de son mandat. Toutefois, durant cette période, il garde ses titres à la promotion et à l'avancement de traitement.

Lorsque l'administrateur délégué ou un administrateur-directeur au moment de sa nomination se trouve dans un lien contractuel avec l'Etat ou avec toute autre personne de droit public relevant de l'Etat, le contrat concerné est suspendu de plein droit pour toute la durée de son mandat. Toutefois, durant cette période, il garde ses titres à l'avancement de traitement.

§ 2. Le Roi ou, si l'entreprise publique a la forme de société anonyme de droit public, l'assemblée générale, détermine la rémunération des membres du conseil d'administration en vertu de leur mandat d'administrateur.

§ 3. Les rémunérations visées aux §§ 1er et 2 sont à charge de l'entreprise publique. Si les rémunérations concernées comportent un élément variable, l'assiette ne peut comprendre des éléments ayant le caractère de charge d'exploitation.

Art. 22

§ 1er. Sans préjudice des autres limitations prévues par ou en vertu d'une loi ou dans le statut organique de l'entreprise publique autonome, le mandat d'administrateur est incompatible avec le mandat ou les fonctions de :

- 1° membre du Parlement européen;
- 2° membre des Chambres législatives;
- 3° ministre ou secrétaire d'Etat;
- 4° membre du Parlement ou du gouvernement d'une Communauté ou d'une Région;
- 5° gouverneur d'une province ou membre de la députation permanente d'un conseil provincial;
- 6° membre du personnel de l'entreprise publique concernée pour ce qui concerne les membres ordinaires du conseil d'administration;

question pour toute la durée de son mandat. Toutefois, durant cette période, il garde ses titres à la promotion et à l'avancement de traitement.

Lorsque l'administrateur délégué ou un administrateur-directeur au moment de sa nomination se trouve dans un lien contractuel avec l'Etat ou avec toute autre personne de droit public relevant de l'Etat, le contrat concerné est suspendu de plein droit pour toute la durée de son mandat. Toutefois, durant cette période, il garde ses titres à l'avancement de traitement.

§ 2. Le Roi ou, si l'entreprise publique a la forme de société anonyme de droit public, l'assemblée générale, détermine la rémunération des membres du conseil d'administration en vertu de leur mandat d'administrateur.

§ 3. Les rémunérations visées aux §§ 1er et 2 sont à charge de l'entreprise publique. Si les rémunérations concernées comportent un élément variable, l'assiette ne peut comprendre des éléments ayant le caractère de charge d'exploitation.

Le respect des missions de service public définies dans le contrat de gestion est un élément variable des rémunérations visées au § 1er. Le contrat de gestion détermine les principes de cette variabilité, qui ne peut excéder 10 pour cent de la rémunération globale¹¹.

Art. 22

§ 1er. Sans préjudice des autres limitations prévues par ou en vertu d'une loi ou dans le statut organique de l'entreprise publique autonome, le mandat d'administrateur est incompatible avec le mandat ou les fonctions de :

- 1° membre du Parlement européen;
- 2° membre des Chambres législatives;
- 3° ministre ou secrétaire d'Etat;
- 4° membre du Parlement ou du gouvernement d'une Communauté ou d'une Région;
- 5° gouverneur d'une province ou membre de la députation permanente d'un conseil provincial;
- 6° membre du personnel de l'entreprise publique concernée pour ce qui concerne les membres ordinaires du conseil d'administration;
- 7° membre de cabinet ministériel.¹²

¹¹ Art. 9

¹² Art. 10

Het mandaat van bestuurder-directeur is bovendien onverenigbaar met het mandaat van burgemeester, schepen of voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van een gemeente met meer dan 30.000 inwoners.

§ 2. Wanneer een bestuurder zich in overtreding bevindt met de bepalingen van § 1, moet hij binnen een termijn van drie maanden de betrokken mandaten of functies neerleggen. Indien hij nalaat dit te doen wordt hij na afloop van deze termijn van rechtswege geacht zijn mandaat in het overheidsbedrijf te hebben neergelegd, zonder dat dit afbreuk doet aan de rechtsgeldigheid van de handelingen die hij inmiddels heeft gesteld, of van de beraadslagingen waaraan hij inmiddels heeft deelgenomen.

§ 3. [...]

HOOFDSTUK V. - Administratief toezicht en controle

Afdeling I. - Administratief toezicht

Art. 23

§ 1. Het autonoom overheidsbedrijf staat onder de controlebevoegdheid van de minister onder wie het ressorteert. Deze controle wordt uitgeoefend door bemiddeling van een Regeringscommissaris benoemd en ontslagen door de Koning, op de voordracht van de betrokken minister.

De minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert duidt een plaatsvervanger aan voor het geval de Regeringscommissaris verhinderd zou zijn.

De Koning regelt de uitoefening van de opdrachten van de Regeringscommissarissen en hun bezoldiging. Deze bezoldiging is ten laste van het betrokken overheidsbedrijf.

§ 2. De Regeringscommissaris waakt over de naleving van de wet, het organiek statuut van het overheidsbedrijf en het beheerscontract. Hij ziet er inzonderheid op toe dat het door het overheidsbedrijf gevoerde beleid,

Het mandaat van bestuurder-directeur is bovendien onverenigbaar met het mandaat van burgemeester, schepen of voorzitter van het openbaar centrum voor maatschappelijk welzijn van een gemeente met meer dan 30.000 inwoners.

§ 2. Wanneer een bestuurder zich in overtreding bevindt met de bepalingen van § 1, moet hij binnen een termijn van drie maanden de betrokken mandaten of functies neerleggen. Indien hij nalaat dit te doen wordt hij na afloop van deze termijn van rechtswege geacht zijn mandaat in het overheidsbedrijf te hebben neergelegd, zonder dat dit afbreuk doet aan de rechtsgeldigheid van de handelingen die hij inmiddels heeft gesteld, of van de beraadslagingen waaraan hij inmiddels heeft deelgenomen.

§ 3. [...]

HOOFDSTUK V. - Administratief toezicht en controle

Afdeling I. - Administratief toezicht

Art. 23

§ 1. Het autonoom overheidsbedrijf staat onder de controlebevoegdheid van de minister onder wie het ressorteert. Deze controle wordt uitgeoefend door bemiddeling van een Regeringscommissaris benoemd en ontslagen door de Koning, op de voordracht van de betrokken minister, *na een selectieprocedure die is vastgelegd bij een koninklijk besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad.*

De Koning bepaalt daarin inzonderheid welke minimumnormen worden opgelegd inzake de bekwaamheden voor de functie van regeringscommissarissen, als ook welke onverenigbaarheden bij dat ambt gelden.¹³

De minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert duidt een plaatsvervanger aan voor het geval de Regeringscommissaris verhinderd zou zijn.

De Koning regelt de uitoefening van de opdrachten van de Regeringscommissarissen en hun bezoldiging. Deze bezoldiging is ten laste van het betrokken overheidsbedrijf.

§ 2. De Regeringscommissaris waakt over de naleving van de wet, het organiek statuut van het overheidsbedrijf en het beheerscontract. Hij ziet er inzonderheid op toe dat het door het overheidsbedrijf gevoerde beleid,

¹³ Art. 11

En outre, le mandat d'administrateur-directeur est incompatible avec le mandat de bourgmestre, échevin ou président du centre public d'aide sociale, d'une commune de plus de 30.000 habitants.

§ 2. Lorsqu'un administrateur contrevient aux dispositions du § 1er, il est tenu de se démettre des mandats ou fonctions en question dans un délai de trois mois. S'il ne le fait pas, il est réputé, à l'expiration de ce délai, s'être démis de plein droit de son mandat auprès de l'entreprise publique, sans que cela ne porte préjudice à la validité juridique des actes qu'il a accomplis ou des délibérations auxquelles il a pris part pendant la période concernée.

§ 3. (...).

CHAPITRE V. - Tutelle administrative et contrôle

Section I. - Tutelle administrative

Art. 23

§ 1er. L'entreprise publique autonome est soumise au pouvoir de contrôle du ministre dont elle relève. Ce contrôle est exercé à l'intervention d'un commissaire du Gouvernement, nommé et révoqué par le Roi sur la proposition du ministre concerné.

Le ministre dont relève l'entreprise publique désigne un suppléant pour le cas d'empêchement éventuel du commissaire du Gouvernement.

Le Roi règle l'exercice des missions des commissaires du Gouvernement et leur rémunération. Cette rémunération est à charge de l'entreprise publique concernée.

§ 2. Le commissaire du Gouvernement veille au respect de la loi, du statut organique de l'entreprise publique et du contrat de gestion. Il s'assure de ce que la politique de l'entreprise publique, en particulier, celle menée en

En outre, le mandat d'administrateur-directeur est incompatible avec le mandat de bourgmestre, échevin ou président du centre public d'aide sociale, d'une commune de plus de 30.000 habitants.

§ 2. Lorsqu'un administrateur contrevient aux dispositions du § 1er, il est tenu de se démettre des mandats ou fonctions en question dans un délai de trois mois. S'il ne le fait pas, il est réputé, à l'expiration de ce délai, s'être démis de plein droit de son mandat auprès de l'entreprise publique, sans que cela ne porte préjudice à la validité juridique des actes qu'il a accomplis ou des délibérations auxquelles il a pris part pendant la période concernée.

§ 3. (...)

CHAPITRE V. - Tutelle administrative et contrôle

Section I. - Tutelle administrative

Art. 23

§ 1er. L'entreprise publique autonome est soumise au pouvoir de contrôle du ministre dont elle relève. Ce contrôle est exercé à l'intervention d'un commissaire du Gouvernement, nommé et révoqué par le Roi sur la proposition du ministre concerné *après une procédure de sélection définie par arrêté royal délibéré en Conseil des ministres*.

*Le Roi y détermine notamment les qualifications minimales requises ainsi que les incompatibilités liées à la fonction de commissaire de gouvernement.*¹³

Le ministre dont relève l'entreprise publique désigne un suppléant pour le cas d'empêchement éventuel du commissaire du Gouvernement.

Le Roi règle l'exercice des missions des commissaires du Gouvernement et leur rémunération. Cette rémunération est à charge de l'entreprise publique concernée.

§ 2. Le commissaire du Gouvernement veille au respect de la loi, du statut organique de l'entreprise publique et du contrat de gestion. Il s'assure de ce que la politique de l'entreprise publique, en particulier, celle menée en

¹³ Art. 11

inzonderheid wat het beleid bij toepassing van artikel 13 betreft, de uitvoering van de taken van openbare dienst niet in het gedrang brengt.

De Regeringscommissaris brengt verslag uit bij de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert. Hij brengt verslag uit bij de Minister van Begroting aangaande alle beslissingen van de raad van bestuur of het directiecomité die een weerslag hebben op de algemene uitgavenbegroting van het Rijk.

§ 3. De Regeringscommissaris wordt uitgenodigd op alle vergaderingen van de raad van bestuur en van het directiecomité en heeft er een raadgevende stem. Hij kan te allen tijde ter plaatse inzage nemen van de boeken, brieven, notulen en, in het algemeen, van alle documenten en geschriften van het overheidsbedrijf. Hij kan van de leden van de raad van bestuur, van de gemachtigden en de personeelsleden van het overheidsbedrijf alle ophelderingen en inlichtingen vorderen en alle verificaties verrichten die hij nodig acht voor de uitvoering van zijn mandaat.

Het overheidsbedrijf stelt de menselijke en materiële middelen ter beschikking van de Regeringscommissaris die nodig zijn voor de uitvoering van zijn mandaat.

§ 4. De Regeringscommissaris kan binnen een termijn van vier vrije dagen beroep aantekenen bij de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert tegen elke beslissing die hij strijdig acht met de wet, met het organieke statuut of met het beheerscontract.

Deze termijn gaat in de dag van de vergadering waarop de beslissing werd genomen, voor zover de Regeringscommissaris daarop regelmatig was uitgenodigd, en, in het tegenovergestelde geval, de dag waarop hij van de beslissing kennis heeft gekregen. Het beroep is opschortend.

In geval van weerslag op de algemene uitgavenbegroting van het Rijk vraagt de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert het akkoord van de Minister van Begroting.

Heeft de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert, binnen een termijn van acht vrije dagen, ingaand dezelfde dag als de in het eerste lid bedoelde termijn, de nietigverklaring niet uitgesproken, dan wordt

inzonderheid wat het beleid bij toepassing van artikel 13 betreft, de uitvoering van de taken van openbare dienst niet in het gedrang brengt.

De Regeringscommissaris brengt verslag uit bij de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert. Hij brengt verslag uit bij de minister van Begroting aangaande alle beslissingen van de raad van bestuur of het directiecomité die een weerslag hebben op de algemene uitgavenbegroting van het Rijk.

De regeringscommissaris evalueert jaarlijks of de verplichtingen in acht werden genomen die vervat zijn in het beheerscontract tussen het betrokken overheidsbedrijf en de Senaat. Het jaarverslag wordt aan de toezichthoudende minister toegezonden¹⁴.

§ 3. De Regeringscommissaris wordt uitgenodigd op alle vergaderingen van de raad van bestuur en van het directiecomité en heeft er een raadgevende stem. Hij kan te allen tijde ter plaatse inzage nemen van de boeken, brieven, notulen en, in het algemeen, van alle documenten en geschriften van het overheidsbedrijf. Hij kan van de leden van de raad van bestuur, van de gemachtigden en de personeelsleden van het overheidsbedrijf alle ophelderingen en inlichtingen vorderen en alle verificaties verrichten die hij nodig acht voor de uitvoering van zijn mandaat.

Het overheidsbedrijf stelt de menselijke en materiële middelen ter beschikking van de Regeringscommissaris die nodig zijn voor de uitvoering van zijn mandaat.

§ 4. De Regeringscommissaris kan binnen een termijn van vier vrije dagen beroep aantekenen bij de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert tegen elke beslissing die hij strijdig acht met de wet, met het organieke statuut of met het beheerscontract.

Deze termijn gaat in de dag van de vergadering waarop de beslissing werd genomen, voor zover de Regeringscommissaris daarop regelmatig was uitgenodigd, en, in het tegenovergestelde geval, de dag waarop hij van de beslissing kennis heeft gekregen. Het beroep is opschortend.

In geval van weerslag op de algemene uitgavenbegroting van het Rijk vraagt de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert het akkoord van de minister van Begroting.

Heeft de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert, binnen een termijn van acht vrije dagen, ingaand dezelfde dag als de in het eerste lid bedoelde termijn, de nietigverklaring niet uitgesproken, dan wordt

¹⁴ Art. 11

exécution de l'article 13, ne porte pas préjudice à la mise en oeuvre des tâches de service public.

Le commissaire du Gouvernement fait rapport au ministre dont relève l'entreprise publique. Il fait rapport au Ministre du Budget sur toutes les décisions du conseil d'administration ou du comité de direction qui ont une incidence sur le budget général des dépenses de l'Etat.

§ 3. Le commissaire du Gouvernement est invité à toutes les réunions du conseil d'administration et du comité de direction et y a voix consultative. Il peut, à tout moment, prendre connaissance, sans déplacement, des livres, de la correspondance, des procès-verbaux et généralement de tous les documents et de toutes les écritures de l'entreprise publique. Il peut requérir des administrateurs, des agents et des préposés de l'entreprise publique toutes les explications ou informations et procéder à toutes les vérifications qui lui paraissent nécessaires à l'exécution de son mandat.

L'entreprise publique met à la disposition du commissaire du Gouvernement les ressources humaines et matérielles nécessaires à l'exécution de son mandat.

§ 4. Le commissaire du Gouvernement peut, dans un délai de quatre jours francs, introduire un recours auprès du ministre dont relève l'entreprise publique contre toute décision qu'il estime contraire à la loi, au statut organique ou au contrat de gestion.

Ce délai court à partir du jour de la réunion à laquelle la décision a été prise, pour autant que le commissaire du Gouvernement y ait été régulièrement convoqué et, dans le cas contraire, à partir du jour où il en a reçu connaissance. Le recours est suspensif.

En cas d'incidence sur le budget général des dépenses de l'Etat, le ministre dont relève l'entreprise publique demande l'accord du Ministre du Budget.

Si, dans un délai de huit jours francs commençant le même jour que le délai visé à l'alinéa premier, le ministre dont relève l'entreprise publique n'a pas prononcé l'annulation, la décision devient définitive, sans préjudice

exécution de l'article 13, ne porte pas préjudice à la mise en oeuvre des tâches de service public.

Le commissaire du Gouvernement fait rapport au ministre dont relève l'entreprise publique. Il fait rapport au ministre du Budget sur toutes les décisions du conseil d'administration ou du comité de direction qui ont une incidence sur le budget général des dépenses de l'Etat.

Le commissaire du gouvernement procède annuellement à une évaluation du respect des obligations du contrat de gestion entre l'entreprise publique concernée et l'Etat. Le rapport d'évaluation est transmis au ministre de tutelle.¹⁴

§ 3. Le commissaire du Gouvernement est invité à toutes les réunions du conseil d'administration et du comité de direction et y a voix consultative. Il peut, à tout moment, prendre connaissance, sans déplacement, des livres, de la correspondance, des procès-verbaux et généralement de tous les documents et de toutes les écritures de l'entreprise publique. Il peut requérir des administrateurs, des agents et des préposés de l'entreprise publique toutes les explications ou informations et procéder à toutes les vérifications qui lui paraissent nécessaires à l'exécution de son mandat.

L'entreprise publique met à la disposition du commissaire du Gouvernement les ressources humaines et matérielles nécessaires à l'exécution de son mandat.

§ 4. Le commissaire du Gouvernement peut, dans un délai de quatre jours francs, introduire un recours auprès du ministre dont relève l'entreprise publique contre toute décision qu'il estime contraire à la loi, au statut organique ou au contrat de gestion.

Ce délai court à partir du jour de la réunion à laquelle la décision a été prise, pour autant que le commissaire du Gouvernement y ait été régulièrement convoqué et, dans le cas contraire, à partir du jour où il en a reçu connaissance. Le recours est suspensif.

En cas d'incidence sur le budget général des dépenses de l'Etat, le ministre dont relève l'entreprise publique demande l'accord du ministre du Budget.

Si, dans un délai de huit jours francs commençant le même jour que le délai visé à l'alinéa premier, le ministre dont relève l'entreprise publique n'a pas prononcé l'annulation, la décision devient définitive, sans préjudice

¹⁴ Art. 11

de beslissing definitief, onverminderd de bepalingen van het laatste lid. De minister betekent de nietigverklaring aan het bestuursorgaan.

Indien de Minister van Begroting en de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert binnen de in het voorgaand lid bedoelde termijn van acht vrije dagen niet tot een akkoord komen, wordt over de aangelegenheid beslist binnen een termijn van dertig vrije dagen, ingaand dezelfde dag als de in het eerste lid bedoelde termijn, overeenkomstig de door de Koning vastgestelde procedure.

§ 5. Elk jaar brengt de raad van bestuur verslag uit bij de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert over de uitvoering door het overheidsbedrijf van zijn taken van openbare dienst.

§ 6. Elk jaar brengt de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert verslag uit bij de Wetgevende Kamers betreffende de toepassing van deze titel.

Hoofdstuk VII. Boekhouding en jaarrekening

Art. 27

§ 1. De autonome overheidsbedrijven zijn onderworpen aan de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen. Zij voeren hun boekhouding per kalenderjaar. Zij voorzien in een afzonderlijk stelsel van rekeningen voor de activiteiten die verband houden met hun taken van openbare dienst, enerzijds, en hun andere activiteiten, anderzijds.

De bijlage bij de jaarrekening bevat een samenvattende staat van de rekeningen betreffende de taken van openbare dienst en een desbetreffend commentaar. De Koning kan algemene of bijzondere regelen bepalen inzake de vorm en inhoud van deze samenvattende staat en commentaar.

de beslissing definitief, onverminderd de bepalingen van het laatste lid. De minister betekent de nietigverklaring aan het bestuursorgaan.

Indien de minister van Begroting en de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert binnen de in het voorgaand lid bedoelde termijn van acht vrije dagen niet tot een akkoord komen, wordt over de aangelegenheid beslist binnen een termijn van dertig vrije dagen, ingaand dezelfde dag als de in het eerste lid bedoelde termijn, overeenkomstig de door de Koning vastgestelde procedure.

§ 5. Elk jaar brengt de raad van bestuur verslag uit bij de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert over de uitvoering door het overheidsbedrijf van zijn taken van openbare dienst.

§ 6. Elk jaar brengt de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert verslag uit bij de Wetgevende Kamers betreffende de toepassing van deze titel.

Dit verslag bevat inzonderheid een jaarlijkse evaluatie:

- *van de tenuitvoerlegging van de opdrachten van openbare dienst;*
- *van de wijze waarop de Staat zich heeft gekweten van zijn taak betreffende het aandeelhouderschap, hetzij in de algemene vergadering, hetzij via de gewone bestuurders.¹⁵*

Hoofdstuk VII. Boekhouding en jaarrekening

Art. 27

§ 1. De autonome overheidsbedrijven zijn onderworpen aan de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen. Zij voeren hun boekhouding per kalenderjaar. Zij voorzien in een afzonderlijk stelsel van rekeningen voor de activiteiten die verband houden met hun taken van openbare dienst, enerzijds, en hun andere activiteiten, anderzijds.

De bijlage bij de jaarrekening bevat een samenvattende staat van de rekeningen betreffende de taken van openbare dienst en een desbetreffend commentaar. De Koning kan algemene of bijzondere regelen bepalen inzake de vorm en inhoud van deze samenvattende staat en commentaar.

¹⁵ Art. 11

des dispositions du dernier alinéa. Le ministre concerné notifie l'annulation à l'organe de gestion.

Si le Ministre du Budget et le ministre dont relève l'entreprise publique ne trouvent pas d'accord dans le délai de huit jours visé à l'alinéa précédent, il est statué dans un délai de trente jours francs commençant le même jour que le délai visé à l'alinéa premier, selon la procédure fixée par le Roi.

§ 5. Chaque année, le conseil d'administration fait rapport au ministre dont relève l'entreprise publique de l'accomplissement par l'entreprise publique de ses tâches de service public.

§ 6. Chaque année, le ministre dont relève l'entreprise publique autonome fait rapport aux Chambres législatives de l'application du présent titre.

CHAPITRE VII. - Comptabilité et comptes annuels

Art. 27

§ 1er. Les entreprises publiques autonomes sont soumises à la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises. Elles établissent leur comptabilité par année civile. Elles établissent un système distinct de comptes pour les activités ayant trait à leurs tâches de service public, d'une part, et pour leurs autres activités, d'autre part.

L'annexe des comptes annuels contient un état récapitulatif des comptes relatifs aux tâches de service public et un commentaire à ce sujet. Le Roi peut arrêter des règles générales ou particulières relatives à la forme et au contenu de cet état récapitulatif et de ce commentaire.

des dispositions du dernier alinéa. Le ministre concerné notifie l'annulation à l'organe de gestion.

Si le ministre du Budget et le ministre dont relève l'entreprise publique ne trouvent pas d'accord dans le délai de huit jours visé à l'alinéa précédent, il est statué dans un délai de trente jours francs commençant le même jour que le délai visé à l'alinéa premier, selon la procédure fixée par le Roi.

§ 5. Chaque année, le conseil d'administration fait rapport au ministre dont relève l'entreprise publique de l'accomplissement par l'entreprise publique de ses tâches de service public.

§ 6. Chaque année, le ministre dont relève l'entreprise publique autonome fait rapport aux Chambres législatives de l'application du présent titre.

Ce rapport comprend, notamment, l'évaluation annuelle :

- *de l'exécution des missions de service public ;*
- *de la manière dont l'État a accompli sa mission d'actionnariat, soit au sein de l'assemblée générale, soit par le biais des administrateurs ordinaires¹⁵.*

CHAPITRE VII. - Comptabilité et comptes annuels

Art. 27

§ 1er. Les entreprises publiques autonomes sont soumises à la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises. Elles établissent leur comptabilité par année civile. Elles établissent un système distinct de comptes pour les activités ayant trait à leurs tâches de service public, d'une part, et pour leurs autres activités, d'autre part.

L'annexe des comptes annuels contient un état récapitulatif des comptes relatifs aux tâches de service public et un commentaire à ce sujet. Le Roi peut arrêter des règles générales ou particulières relatives à la forme et au contenu de cet état récapitulatif et de ce commentaire.

¹⁵ Art. 11

§ 2. Elk jaar maakt de raad van bestuur een inventaris op, alsmede de jaarrekening en een jaarverslag. Het jaarverslag bevat de informatie bepaald in artikel 77, vierde lid, van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen.

Het beheersverslag omvat verder volledige informatie over de bezoldiging van de leden van de beheersorganen alsook over de mandaten en de bijhorende bezoldigingen die deze leden en het personeel van het bedrijf uitoefenen binnen de vennootschappen, groepen en organismen binnen dewelke het bedrijf participaties bezit of waarvoor zij bijdraagt aan de werking, en waar deze personen op haar voorstel werden aangewezen.

Onder voorbehoud van bijzondere regelen vastgesteld krachtens artikel 10, § 2, tweede lid, van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen, ingevoegd bij de wet van 1 juli 1983, worden de jaarrekening, het jaarverslag en het verslag van het college van revisoren bekendgemaakt op de wijze bepaald in artikel 80 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen. Artikel 80bis van dezelfde wetten is van overeenkomstige toepassing.

§ 3. De raad van bestuur zendt, vóór 30 april van het jaar volgend op het betrokken boekjaar, de jaarrekening tezamen met het jaarverslag en het verslag van het college van commissarissen, over aan de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert, alsmede aan de Minister van Begroting.

In de overheidsbedrijven die niet de vorm van naamloze vennootschap van publiek recht hebben, wordt de jaarrekening en de daarin voorgestelde resultaatverwerking onderworpen aan de goedkeuring van de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert.

De minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert, zendt de in het eerste lid bedoelde stukken vóór 31 mei van het jaar volgend op het betrokken boekjaar ter nazicht over aan het Rekenhof.

Het Rekenhof kan door bemiddeling van haar vertegenwoordigers in het college van commissarissen een toezicht ter plaatse inrichten op de rekeningen en verrichtingen die betrekking hebben op de uitvoering van de taken van openbare dienst. Het Hof kan de rekeningen en zijn Opmerkingenboek bekendmaken.

§ 2. Elk jaar maakt de raad van bestuur een inventaris op, alsmede de jaarrekening en een jaarverslag. Het jaarverslag bevat de informatie bepaald in artikel 77, vierde lid, van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen.

Het beheersverslag omvat verder volledige informatie over de bezoldiging van de leden van de beheersorganen alsook over de mandaten en de bijhorende bezoldigingen die deze leden en het personeel van het bedrijf uitoefenen binnen de vennootschappen, groepen en organismen binnen dewelke het bedrijf participaties bezit of waarvoor zij bijdraagt aan de werking, en waar deze personen op haar voorstel werden aangewezen.

Onder voorbehoud van bijzondere regelen vastgesteld krachtens artikel 10, § 2, tweede lid, van de wet van 17 juli 1975 op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen, ingevoegd bij de wet van 1 juli 1983, worden de jaarrekening, het jaarverslag en het verslag van het college van revisoren bekendgemaakt op de wijze bepaald in artikel 80 van de gecoördineerde wetten op de handelsvennootschappen. Artikel 80bis van dezelfde wetten is van overeenkomstige toepassing.

§ 3. De raad van bestuur zendt, vóór 30 april van het jaar volgend op het betrokken boekjaar, de jaarrekening tezamen met het jaarverslag en het verslag van het college van commissarissen, over aan de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert, alsmede aan de minister van Begroting.

In de overheidsbedrijven die niet de vorm van naamloze vennootschap van publiek recht hebben, wordt de jaarrekening en de daarin voorgestelde resultaatverwerking onderworpen aan de goedkeuring van de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert.

De minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert, zendt de in het eerste lid bedoelde stukken vóór 31 mei van het jaar volgend op het betrokken boekjaar ter nazicht over aan het Rekenhof.

Het Rekenhof kan door bemiddeling van haar vertegenwoordigers in het college van commissarissen een toezicht ter plaatse inrichten op de rekeningen en verrichtingen die betrekking hebben op de uitvoering van de taken van openbare dienst. Het Hof kan de rekeningen en zijn Opmerkingenboek bekendmaken.

§ 2. Chaque année, le conseil d'administration dresse un inventaire et établit les comptes annuels et un rapport de gestion. Le rapport de gestion contient les informations visées à l'article 77, quatrième alinéa, des lois coordonnées sur les sociétés commerciales.

Le rapport de gestion comprendra en outre des informations complètes sur la rémunération des membres des organes de gestion ainsi que sur les mandats et les rémunérations y afférent que ces membres et le personnel de l'entreprise exercent dans les sociétés, groupements et organismes dans lesquels l'entreprise détient des participations ou au fonctionnement desquels elle contribue, et où ces personnes ont été désignées sur sa proposition.

Sous réserve des règles particulières arrêtées en vertu de l'article 10, § 2, deuxième alinéa, de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises, inséré par la loi du 1er juillet 1983, les comptes annuels, le rapport de gestion et le rapport du collège des réviseurs sont publiés de la manière déterminée à l'article 80 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales. L'article 80bis des mêmes lois est applicable par analogie.

§ 3. Le conseil d'administration communique les comptes annuels accompagnés du rapport de gestion et du rapport du collège des commissaires au ministre dont relève l'entreprise publique et au Ministre du Budget, avant le 30 avril de l'année suivant l'exercice concerné.

Les comptes annuels des entreprises publiques qui n'ont pas la forme de société anonyme de droit public et l'affectation des résultats qui y est proposée, sont soumis à l'approbation du ministre dont relève l'entreprise publique.

Avant le 31 mai de l'année suivant l'exercice concerné, le ministre dont relève l'entreprise publique communique les documents visés au premier alinéa à la Cour des Comptes pour vérification.

La Cour des Comptes peut, à l'intervention de ses représentants au collège des commissaires, organiser un contrôle sur place des comptes et opérations ayant trait à l'exécution des tâches de service public. La Cour peut publier les comptes dans son Cahier d'observations.

§ 2. Chaque année, le conseil d'administration dresse un inventaire et établit les comptes annuels et un rapport de gestion. Le rapport de gestion contient les informations visées à l'article 77, quatrième alinéa, des lois coordonnées sur les sociétés commerciales.

Le rapport de gestion comprendra en outre des informations complètes sur la rémunération des membres des organes de gestion ainsi que sur les mandats et les rémunérations y afférent que ces membres et le personnel de l'entreprise exercent dans les sociétés, groupements et organismes dans lesquels l'entreprise détient des participations ou au fonctionnement desquels elle contribue, et où ces personnes ont été désignées sur sa proposition.

Sous réserve des règles particulières arrêtées en vertu de l'article 10, § 2, deuxième alinéa, de la loi du 17 juillet 1975 relative à la comptabilité et aux comptes annuels des entreprises, inséré par la loi du 1er juillet 1983, les comptes annuels, le rapport de gestion et le rapport du collège des réviseurs sont publiés de la manière déterminée à l'article 80 des lois coordonnées sur les sociétés commerciales. L'article 80bis des mêmes lois est applicable par analogie.

§ 3. Le conseil d'administration communique les comptes annuels accompagnés du rapport de gestion et du rapport du collège des commissaires au ministre dont relève l'entreprise publique et au ministre du Budget, avant le 30 avril de l'année suivant l'exercice concerné.

Les comptes annuels des entreprises publiques qui n'ont pas la forme de société anonyme de droit public et l'affectation des résultats qui y est proposée, sont soumis à l'approbation du ministre dont relève l'entreprise publique.

Avant le 31 mai de l'année suivant l'exercice concerné, le ministre dont relève l'entreprise publique communique les documents visés au premier alinéa à la Cour des Comptes pour vérification.

La Cour des Comptes peut, à l'intervention de ses représentants au collège des commissaires, organiser un contrôle sur place des comptes et opérations ayant trait à l'exécution des tâches de service public. La Cour peut publier les comptes dans son Cahier d'observations.

Vóór dezelfde datum deelt de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert, de in het eerste lid bedoelde stukken mee aan de Wetgevende Kamers.

Het Rekenhof zet zijn vertegenwoordigers binnen het college van commissarissen in, om ter plaatse de rekeningen te controleren die betrekking hebben of die van invloed kunnen zijn op de tenuitvoerlegging van de opdrachten van openbare dienst. Bovendien oefent het Rekenhof in dat verband vooraf controle uit op de beslissing dochterondernemingen op te richten, en a posteriori op het beheer van die dochterondernemingen, zulks ingeval artikel 13, §§ 3 tot 6, op die laatste van toepassing is¹⁶.

Vóór dezelfde datum deelt de minister onder wie het overheidsbedrijf ressorteert, de in het eerste lid bedoelde stukken mee aan de Wetgevende Kamers.

¹⁶ Art. 12

Avant la même date, le ministre dont relève l'entreprise publique communique les documents visés au premier alinéa aux Chambres législatives.

La Cour des comptes, à l'intervention de ses représentants au collège des commissaires, organise un contrôle sur place des comptes et opérations ayant trait à ou pouvant avoir une incidence sur l'exécution des missions de service public. A ce titre, la Cour des comptes exerce également un contrôle préalable à la décision de filialisation et un contrôle a posteriori de gestion des filiales, au cas où elles relèveraient de l'article 13, §§ 3 à 6.¹⁶

Avant la même date, le ministre dont relève l'entreprise publique communique les documents visés au premier alinéa aux Chambres législatives.

¹⁶

Art. 12